

**RADA GMINY
ŁAŃCUT**

**Załącznik Nr 2
do uchwały Nr XLII/375/10
Rady Gminy Łącut
z dnia 15 września 2010 r.**

WÓJT GMINY ŁAŃCUT

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU DOKUMENTU „PROGRAM OCHRONY
ŚRODOWISKA DLA GMINY ŁAŃCUT
NA LATA 2008 – 2011
Z UWZGLĘDNIENIEM LAT 2012 – 2015**

Spis treści:

1.	Informacje wstępne	3
1.1.	Podstawa prawna opracowania prognozy	3
1.2.	Cel opracowania prognozy	3
1.3.	Metodyka opracowania prognozy	6
2.	Informacje o zawartości, głównych celach projektu i powiązaniach dokumentu z innymi dokumentami (na szczeblu krajowym i regionalnym)	6
2.1.	Informacje zawarte w Programie ochrony środowiska dla Gminy Łańcut na lata 2008 – 2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012 – 2015	15
2.1.1.	Informacje o projekcie GPOŚ dla Gminy Łańcut	15
2.1.2.	Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z projektem GPOŚ	18
3.	Analiza i ocena stanu środowiska Gminy Łańcut oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji kierunków określonych w projekcie GPOŚ	19
3.1.	Analiza i ocena stanu środowiska.	19
3.2.	Powietrze i hałas	24
3.3.	Promieniowanie elektromagnetyczne	26
3.4.	Jakość wód	26
3.5.	Jakość gleb	29
3.6.	Przyroda	29
3.7.	Odpady	29
3.8.	Odnawialne źródła energii	29
3.9.	Poważne awarie i klęski żywiołowe	30
4.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji kierunków określonych w projekcie GPOŚ	31
5.	Analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	32
6.	Analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektu GPOŚ	34
6.1.	Identyfikacja i analiza celów ochrony obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody ze szczególnym odniesieniem do obszarów Natura 2000 (przyjętych i projektowanych)	35
6.2.	Identyfikacja i analiza możliwości rozwoju energetyki odnawialnej (w tym wiatrowej), z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z konieczności zapewnienia właściwych warunków funkcjonowania obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody	37
6.3.	Identyfikacja i analiza problematyki dotyczącej ochrony powietrza atmosferycznego	37
6.4.	Identyfikacja i analiza problematyki dotyczącej ochrony przed hałasem,	38

	w szczególności w odniesieniu do inwestycji liniowych oraz obszarów problemowych	
6.5.	Identyfikacja i analiza problematyki zagrożenia powodzią z uwzględnieniem również projektów dokumentów	39
6.6.	Identyfikacja i analiza problematyki dotyczącej promieniowania niejonizującego w kontekście braku kompleksowych danych o stanie środowiska w tym zakresie	40
7.	Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym krajowym i wojewódzkim, istotnych z punktu widzenia projektu GPOŚ oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	41
8.	Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy	42
9.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie i kompensację przyrodniczą przewidywanych negatywnych oddziaływań na środowisko realizacji projektowanego dokumentu	43
10.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie GPOŚ, uzasadnienie ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	44
11.	Informacja o przewidywanych metodach analizy ustaleń projektu GPOŚ oraz częstotliwości jej przeprowadzania	45
12.	Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	45
13.	Wnioski końcowe	46
14.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	47
15.	Spis wykorzystanej literatury	50

1. Informacje wstępne

1.1. Podstawa prawna opracowania prognozy

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu dokumentu „Program ochrony środowiska Gminy Łańcut na lata 2008 – 2011 z uwzględnieniem lat 2012 – 2015 wynika z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199 poz. 1227 z późn. zm.).

Ustawa ta określa nowe zasady i tryb postępowania w sprawach:

- o udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie,
- o ocen oddziaływania na środowisko i transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- o oraz udziału społeczeństwa w ochronie środowiska

wcześniej regulowanych ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.z 2008r. Nr 25 poz.150, z późn.zm.). Określa także organy administracji właściwe w tych sprawach.

Ustawa precyzuje kwestie udziału społeczeństwa w opracowywaniu dokumentów oraz przy podejmowaniu decyzji dot. środowiska i jego ochrony (w tym ocen oddziaływania na środowisko oraz pozwoleń zintegrowanych) stosownie do przepisów Konwencji z Aarhus oraz dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska, rozszerzając prawa społeczeństwa w odniesieniu do wcześniej obowiązującego stanu prawnego.

- **Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE** w sprawie oceny oddziaływania niektórych planów i programów na środowisko, art. 3, ust. 1 – postępowanie w sprawie OOS będzie przeprowadzane dla opracowań, których uchwalenie, bądź przyjęcie może mieć znaczące skutki dla środowiska,
- **Dyrektywy 2003/4/WE** w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska, gwarantująca każdemu dostęp do informacji o środowisku będących w posiadaniu organów władzy publicznej. Informacje o środowisku są udostępniane każdemu, kto się o to zwróci z wnioskiem o ich udostępnienie.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu dokumentu takiego jak Program Ochrony Środowiska, uwzględnia zagadnienia określone art. 51. ust 1. ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie wypowiedział się co do zakresu merytorycznego prognozy . Natomiast Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny wyraził zgodę na nie opracowywanie prognozy.

Jednakże biorąc pod uwagę zasadę przezorności opracowano prognozę do projektu Programu ochrony środowiska.

1.2 Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest:

- ✓ Identyfikacja możliwych do określenie skutków środowiskowych (głównie pozytywnych oraz negatywnych) realizacji działań określonych w ramach zidentyfikowanych celów,

- ✓ Identyfikacja i eliminacja tych działań, których negatywne skutki środowiskowe pozostają w sprzeczności z wymogami prawa,
- ✓ Ustalenie czy realizacja działań, projektów w zidentyfikowanych celach sprzyja ochronie środowiska przyrodniczego i zrównoważonemu rozwojowi oraz czy w wystarczający sposób zapobiega powstawaniu konfliktów i zagrożeń,
- ✓ Wskazanie, jeżeli jest to zasadne, rozwiązań alternatywnych przyczyniających się do zmniejszenia obciążeń środowiska.

Prognoza oddziaływania na środowisko odnosi się do zbioru różnych działań realizowanych w ramach zidentyfikowanych priorytetów, które będą realizowane na terenie gminy Łańcut wskazując rejony koncentracji działań służących ochronie pewnych elementów środowiska, ale zarazem mogących oddziaływać na inne elementy.

W najbardziej niekorzystnych sytuacjach oddziaływania mogłyby się nakładać i kumulować. W prognozie oddziaływania na środowisko starano się zwracać uwagę przede wszystkim na potencjalne, możliwe do zidentyfikowania, zagrożenia dla środowiska, zabytków, zdrowia ludzi, dlatego też najbardziej skoncentrowano się na zagrożeniach, jakie mogą powstać w wyniku realizacji działań inwestycyjnych w ramach zidentyfikowanych priorytetów.

Przy opracowaniu Prognozy wykorzystano doświadczenia i metodykę zastosowaną w różnych prognozach opracowanych dla dokumentów strategicznych. Analiza celów zdefiniowanych w projekcie GPOŚ wykazała, że są one zgodne z celami dokumentów strategicznych gminy, powiatu i województwa oraz realizują cele środowiskowe ujęte w krajowych i międzynarodowych dokumentach strategicznych.

W Prognozie przeanalizowano, w jaki sposób realizacja wszystkich działań wpłynie na: emisję zanieczyszczeń do powietrza, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie do środowiska ścieków, korzystanie z wody, bioróżnorodność, krajobraz, powierzchnię ziemi łącznie z glebą, obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie przyrody, wykorzystanie przestrzeni, zabytki oraz zdrowie ludzi.

Oddziaływanie na środowisko określano jako: neutralne, potencjalnie niekorzystne, niekorzystne, potencjalnie korzystne, korzystne. Dla potrzeb analiz skoncentrowano się na tych działaniach, których realizacja bezpośrednio będzie ingerować w środowisko, przy czym brano pod uwagę łącznie etap budowy i funkcjonowania. Dokonano także analizy przewidywanego znaczącego oddziaływania na środowisko, zabytki i zdrowie ludzi działań realizowanych w ramach priorytetów ekologicznych.

Zidentyfikowano prawdopodobne skutki środowiskowe w zależności od trwałości ich występowania (krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe) oraz w zależności od rodzaju oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane). Punktem odniesienia był istniejący stan środowiska.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych działań.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu w.w. dokumentu, uwzględnia zagadnienia określone art. 51 ustawy „z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” zgodnie z zakresem merytorycznym wynikającym z pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie tj.

- Informacje o zawartości, głównych celach projektu i powiązaniach dokumentu z innymi dokumentami (na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym),
- Informacje zawarte w Programie ochrony środowiska dla Gminy Łańcut
- Analizę i ocenę stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji kierunków określonych w projekcie GPOŚ,

- Analizę i ocenę stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem ze szczególnym uwzględnieniem: stanu zanieczyszczenia powietrza, stanu klimatu akustycznego, zagrożeń promieniowaniem niejonizującym związanych z bardzo intensywnym rozwojem systemów łączności, zagrożeń powodzią, zagrożeń ruchami masowymi ziemi,
- Analizę i ocenę istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektu GPOŚ,
- Identyfikację i analizę celów ochrony obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody ze szczególnym odniesieniem do obszarów Natura 2000 (projektowanych),
- Identyfikację i analizę możliwości rozwoju energetyki odnawialnej (w tym wiatrowej), z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z konieczności zapewnienia właściwych warunków funkcjonowania obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody,
- Identyfikację i analizę problematyki dotyczącej ochrony powietrza atmosferycznego,
- Identyfikację i analizę problematyki dotyczącej ochrony przed hałasem, w szczególności w odniesieniu do inwestycji liniowych oraz obszarów problemowych,
- Identyfikację i analizę problematyki zagrożenia powodzią,
- Identyfikację i analizę problematyki dotyczącej promieniowania niejonizującego w kontekście braku kompleksowych danych o stanie środowiska w tym zakresie,
- Analizę i ocenę przewidywanych znaczących oddziaływań na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy (w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne),
- Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie i kompensację przyrodniczą przewidywanych negatywnych oddziaływań na środowisko realizacji projektowanego dokumentu,
- Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie GPOŚ, uzasadnienie ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy,
- Informację o przewidywanych metodach analizy ustaleń projektu GPOŚ oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- Informację o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko organ administracji opracowujący projekt dokumentu (w tym przypadku projekt GPOŚ) poddaje go wraz z prognozą oddziaływania na środowisko opiniowaniu przez organ ochrony środowiska /Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska/ oraz przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, a także zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko tegoż dokumentu.

Ze względu na to, że projekt analizowanego dokumentu ma charakter ramowy i odznacza się pewnym stopniem ogólności, ustalono, że szczegółowość opracowania Prognozy będzie adekwatna do stopnia szczegółowości analizowanego dokumentu.

Prognoza oddziaływania na środowisko odnosi się, więc do zbioru różnych działań realizowanych w ramach zidentyfikowanych priorytetów, które będą realizowane na terenie gminy. Projekt analizowanego dokumentu wskazuje rejony koncentracji działań.

W prognozie oddziaływania na środowisko starano się zwracać uwagę przede wszystkim na potencjalne, możliwe do zidentyfikowania, zagrożenia dla środowiska, zabytków, zdrowia ludzi, dlatego też najbardziej skoncentrowano się na zagrożeniach, jakie mogą powstać w wyniku realizacji działań inwestycyjnych w ramach zidentyfikowanych priorytetów. Utrudnieniem w pracach nad Prognozą był brak wypracowanych metod stosowanych w tego typu dokumentach oraz brak określonych kryteriów przeprowadzania oceny.

1.3. Metodyka opracowania prognozy

Przy opracowaniu Prognozy wykorzystano doświadczenia własne oraz doświadczenia i metodykę zastosowaną w innych prognozach opracowanych dla dokumentów strategicznych /m.in. Prognozy dla WPOŚ wraz PPOŚ/.

Głównym celem przeprowadzonej analizy jest ocena czy i w jaki sposób działania ujęte w ramach priorytetów mogą oddziaływać na środowisko.

W ramach sporządzonej prognozy:

– przeanalizowano zapisy podstawowych dokumentów pozostających w ścisłym związku z **GPOŚ**. Uwzględniono także informacje zawarte w innych dokumentach powiązanych z Programem. Dokonano oceny stanu środowiska oraz wyboru kryteriów oceny realizacji działań w ramach zidentyfikowanych priorytetów ekologicznych.

Przeprowadzono analizę ocenę realizacji wybranych działań inwestycyjnych w ramach zidentyfikowanych priorytetów ekologicznych.

2. Informacje o zawartości, głównych celach projektu i powiązaniach dokumentu z innymi dokumentami (na szczeblu krajowym i regionalnym)

Do dokumentów programowych Unii Europejskiej wprowadzających koncepcję trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zasad ochrony środowiska do dokumentów tych należą:

- **Strategia Lizbońska** – dokument przyjęty przez Radę Europy w 2000r., w którym zakłada się przekształcenie europejskiej gospodarki w wiodącą gospodarkę świata do roku 2010, skupiono się na czterech kwestiach: innowacyjności (gospodarka oparta na wiedzy), liberalizacji rynków, przedsiębiorczości (likwidacja barier w prowadzeniu działalności gospodarczej) oraz spójności społecznej. W czerwcu 2001r. na Szczycie w Goeteborgu założenia te zostały uzupełnione o elementy związane z trwałym i zrównoważonym rozwojem, określone w **Strategii Zrównoważonego Rozwoju, w której wyróżniono 4 obszary priorytetowe filaru ekologicznego:**

- Zmiany klimatyczne a zwłaszcza spowolnienie zużycia paliw kopalnych w celu opóźnienia lub wręcz zahamowania efektu cieplarnianego,
- Opanowanie presji ze strony transportu,
- Poprawa zdrowia publicznego,
- Zachowania zasobów naturalnych.

Istotne też są problemy starzenia się społeczeństwa, występowanie obszarów biedy oraz zagrożenia dla różnorodności przyrodniczej.

Zapisy **Odnowionej Strategii Lizbońskiej z 2005r.** zorientowane są na wzrost rozwoju, konkurencyjności i zatrudnienia. Nowa polityka europejska kładzie większy nacisk na: innowacyjność i budowę gospodarki opartej na wiedzy, dokończenie budowy

- wspólnego rynku, poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej, a także poprawę na rynku pracy i ochronę środowiska.
- **Strategiczne Wytyczne Wspólnoty**, dokument określający ramy programowania rozwoju na lata 2007-2013. Jego ideą jest określenie generalnych wskazań dla polityki spójności w przyszłym okresie programowania, które będą uwzględniane w planach rozwoju opracowywanych w poszczególnych krajach członkowskich UE, m.in. wytyczne w sprawie wzmocnienia synergii pomiędzy ochroną środowiska a wzrostem gospodarczym.
 - **Szósty Wspólnotowy Program Działań** Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska, przyjęty decyzją nr 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego na lata 2002-2012 jest głównym dokumentem operacyjnym Unii, którego realizacja będzie następować poprzez tematyczne dokumenty strategiczne. Szósty Program Działań na rzecz środowiska (szósty PDŚ) podkreśla, że polityka w zakresie środowiska musi być oparta na solidnej wiedzy i świadomym uczestnictwie społecznym, co wpłynie na sposób podejmowania decyzji Unii Europejskiej w sprawie ochrony środowiska. Dotyczy to szczególnie kwestii monitorowania i raportowania, zarządzania i przekazywania danych pomiędzy różnymi szczeblami władzy oraz rozpowszechniania i ich wykorzystania. Ważna jest też poprawa dostępności i jakości informacji.
 - **Konwencje międzynarodowe**, w tym m.in.:
 - **Konwencja Ramsarska** – 1971r. w Ramsar w Iranie, Polska ratyfikowała w 1978r. – Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego.
 - **Konwencja Berneńska** – 1979r. w Bernie, Polska ratyfikowała w 1996r. – Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych.
 - **Konwencja Bońska** – 1979r. w Bonn, Polska ratyfikowała w 1996r. – Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt.
 - **Konwencja o różnorodności biologicznej** – 1992r. w Rio de Janeiro, Polska ratyfikowała w 1995r.
 - **Konwencja w sprawie ochrony warstwy ozonowej**. Wiedeń – 1985r. i Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową. Montreal – 1987r.
 - **Konwencja o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych**. Bazylea – 1989r.
 - **Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu**. Nowy Jork – 1992r. i Protokół z Kioto jest uzupełnieniem konwencji nowojorskiej. Jego ratyfikacja oznacza konieczność redukcji emisji gazów cieplarnianych (takich, jak CO, CH₄ i NO_x) o określony procent do roku 2012 Kioto – 1997r.
 - **Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska**. Aarhus – 1998r.

Cele zawarte w tych dokumentach stanowią ramy przepisów prawnych i dokumentów opracowywanych na szczeblu krajowym i wojewódzkim. Powiązania ważniejszych dokumentów z projektem GPOŚ przedstawiono poniżej.

W tabelach nr 1 i nr 2 przedstawiono analizę zgodności projektu GPOŚ z celami lub priorytetami ważniejszych dokumentów strategicznych.

Tabela nr 1. Analiza zgodności priorytetów projektu GPOŚ z krajowymi dokumentami strategicznymi

Dokument strategiczny	Cele dokumentu strategicznego	Cele strategiczne określone w projekcie (GPOŚ)	Cele ekologiczne w projekcie (GPOŚ)	Ocena spójności celów *
Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007-2015.	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury, celem poprawienia dostępności zewnętrznej i spójności wewnętrznej	Zwiększenie roli wiedzy i ekoinnowacyjności w procesie rozwoju gospodarczego i społecznego gminy	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie polityki zmierzającej do racjonalnego korzystania ze środowiska i jego zasobów 	■
	Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich	Zachowanie równowagi ekologicznej w procesie rozwoju gospodarczego gminy, w tym właściwa lokalizacja przestrzenna inwestycji	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznanie środowiska przyrodniczego w zakresie niezbędnym do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zapewniających optymalne relacje pomiędzy terenami zainwestowania a terenami otwartymi oraz wykorzystanie lokalnego potencjału w zakresie zaopatrzenia w energię i surowce; - identyfikacja obszarów problemowych, konfliktów przestrzennych i środowiskowych; - współpraca instytucji odpowiedzialnych za ochronę środowiska i jednostek w zakresie zagospodarowania przestrzennego na różnych szczeblach. 	■
		Stale podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz poprawa dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie.	<ul style="list-style-type: none"> - edukacja ekologiczna w zakresie kształtowania postaw sprzyjających osiągnięciu efektów ekologicznych; - propagowanie zagadnień ochrony ekosystemów, ochrony krajobrazu, kształtowanie norm zachowań sprzyjających ochronie różnorodności biologicznej; - doskonalenie baz danych o środowisku w postaci elektronicznej, dostępnej za pośrednictwem Internetu; - wsparcie wybranych projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe; - szkolenia dla samorządów oraz społeczności lokalnych w zakresie informacji i komunikacji społecznej i udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji o działaniach inwestycyjnych (procedury ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć, planów i programów); - współpraca samorządów wszystkich szczebli w zakresie prezentacji o treściach ekologicznych w ramach oferty programowej regionalnych i lokalnych ośrodków telewizyjnych, radiowych i prasowych; 	■

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych	Konieczność osiągnięcia standardów jakości ścieków odprowadzanych do środowiska z oczyszczalni ścieków,	Działanie: Ochrona wód	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa kanalizacji z przyłączeniami w Handzlówce - Budowa Kanalizacji Albigowa-Honie - Budowa Kanalizacji Kraczkowa - Działy Zachodnie - Zapobieganie zanieczyszczeniu wód powierzchniowych oraz gleby poprzez kontrolę zbiorników bezodpływowych, zbiorników z gnojowicą oraz likwidowanie „nielegalnych” kolektorów odprowadzających ścieki z gospodarstw domowych - Możliwość zbiorowej budowy przydomowych oczyszczalni w przypadkach braku warunków technicznych przyłączenia do kanalizacji 	■
	Zapewnienie 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych,			
	Wyposażenie aglomeracji w systemy kanalizacji zbiorczej lub stosowanie systemów indywidualnych,			
	Odpowiednie zagospodarowanie w środowisku osadów powstających w oczyszczalniach ścieków.			
Strategia Gospodarki Wodnej	Zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych ludności i gospodarki przy poszanowaniu zasad zrównoważonego użytkowania wód,	Działanie: Ochrona wód	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa sieci wodociągowej z pompownią- Albigowa Honie - Budowa sieci wodociągowej w Handzlówce - Modernizacja ujęć i stacji wodociagowych w Gluchowie, Albigowej i Kraczkowej - Zagospodarowanie terenu Jeziora Świętego na potrzeby turystyczno-rekreacyjne - Możliwość zbiorowej budowy przydomowych oczyszczalni w przypadkach braku warunków technicznych przyłączenia do kanalizacji 	■
	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych,			
	Podniesienie skuteczności ochrony przed powodzią i skutkami suszy.			
Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań	Rozpoznawanie i monitorowanie stanu różnorodności biologicznej oraz istniejących i potencjalnych zagrożeń,	Działanie : Ochrona Przyrody	<ul style="list-style-type: none"> - Przebudowa drzewostanów uszkodzonych i niezgodnych z siedliskiem - Wdrażanie zaleceń dotyczących obszarów ochrony przyrody, a zawartych w planach ochrony parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu i obszarów NATURA 2000; - Pielęgnowanie istniejących form ochrony przyrody i krajobrazu i tworzenie nowych 	■
	Usuwanie lub ograniczanie aktualnych i potencjalnych zagrożeń różnorodności biologicznej,			
	Zachowanie i/lub wzbogacanie istniejących oraz odtwarzanie zanikłych elementów różnorodności biologicznej.			

Polityka Leśna Państwa	Powiększanie zasobów leśnych kraju, do 30% w 2020 roku 133% w połowie XXI wieku,	Działanie : Ochrona Przyrody	<ul style="list-style-type: none"> - Przebudowa drzewostanów uszkodzonych i niezgodnych z siedliskiem - Wdrażanie zaleceń dotyczących obszarów ochrony przyrody, a zawartych w planach ochrony parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu i obszarów NATURA 2000; - Pielęgnowanie istniejących form ochrony przyrody i krajobrazu i tworzenie nowych 	□
	Sukcesywnie w miarę przekazywania do zalesienia gruntów nieprzydatnych dla rolnictwa i osiągania przestrzennie optymalnej struktury lasów w krajobrazie przez ochronę i pełne wykorzystanie produkcyjnych możliwości siedlisk,			
	Polepszenie stanu zasobów leśnych i ich kompleksową ochronę,			
	Reorientację zarządzania lasami z poprzedniej dominacji modelu surowcowego na model proekologicznej i zrównoważonej ekonomicznie, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.			
Krajowy plan gospodarki odpadami 2010	Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju PKB,	Działanie: Gospodarka odpadami	<ul style="list-style-type: none"> - Wszystkie określone zostaną w GPGO 	■
	Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,			
	Zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów,			
	Zamknięcie do końca 2009r. wszystkich krajowych składowisk niespełniających przepisów prawa,			
	Wylimitowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,			
	Stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce.			
Strategia Rozwoju Energetyki i Odnawialnej	Zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w bilansie paliwowo-energetycznym kraju do 7,5% w 2010 roku i do 14% w 2020 roku w strukturze zużycia nośników pierwotnych.	Działanie: Ochrona powietrza	<ul style="list-style-type: none"> - Propagowanie odnawialnych źródeł energii 	■
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	Gospodarka wodno - ściekowa	Ochrona wód	j.w.	■
	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	Gospodarka odpadami	j.w.	■

Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska	Działanie: Zapobieganie poważnym awariom i klęskom żywiołowym	<ul style="list-style-type: none"> - Regulacja rzeki Sawa - Stabilizacja cieków wodnych w Handzlówce - Regulacja Potoków Kosinka i Krackowski - Wzmocnienie systemu kontroli przewożonych towarów i materiałów niebezpiecznych 	■
Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska	Zachowanie równowagi ekologicznej w procesie rozwoju gospodarczego gminy, w tym właściwa lokalizacja przestrzenna inwestycji	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznanie środowiska przyrodniczego w zakresie niezbędnym do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zapewniających optymalne relacje pomiędzy terenami zainwestowania a terenami otwartymi oraz wykorzystanie lokalnego potencjału w zakresie zaopatrzenia w energię i surowce; - identyfikacja obszarów problemowych, konfliktów przestrzennych i środowiskowych; - współpraca instytucji odpowiedzialnych za ochronę środowiska i jednostek w zakresie zagospodarowania przestrzennego na różnych szczeblach 	▣
Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych	Ochrona przyrody	j.w.	■
Transport przyjazny środowisku	Działanie: Ochrona powietrza	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa płynności ruchu poprzez wzmocnienie nawierzchni dróg w Gminie 	▣
Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku	Działanie: Ochrona powietrza	j.w.	■

*Objaśnienia:

- dokładna spójność celów dokumentów,
- ▣ wysoka spójność celów dokumentów,
- ograniczona (pośrednia) spójność celów dokumentów,
- # możliwy konflikt celów dokumentów

Tabela nr 2. Weryfikacja zgodności priorytetów projektu GPOŚ z celami lub priorytetami ważniejszych dokumentów

Ocena spójności celów		Cele strategiczne projektu GPOŚ				Działania projektu GPOŚ								
		Zwiększenie roli wiedzy i ekoinnowacyjności w procesie rozwoju gospodarczego i społecznego dminy	Stale podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz poprawa dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie	Zachowanie równowagi ekologicznej w procesie rozwoju gospodarczego gminy, w tym właściwa lokalizacja przestrzenna inwestycji	Skuteczne wdrażanie mechanizmów prawnych i finansowych oraz ekonomicznych zapewnających efektywną i terminową realizację założonych celów ekologicznych	Ochrona wódlin	Gospodarka odpadami	Ochrona powietrza	Ochrona przed hałasem	Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	Ochrona przyrody	Zapobieganie poważnym awariom i klęskom żywiołowym		
Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020	Gospodarka regionu	Wszystkie priorytety w obszarze Gospodarka regionu	+	+	±	±	±	±	±	±	±	±	±	±
	Infrastruktura techniczna	Wspieranie inwestycji komunikacyjnych: drogowych, kolejowych i lotniczych.	0	-	-	-	0	0	0	0	±	0	0	0
		Wspieranie inwestycji z zakresu gospodarki wodno – ściekowej.	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu.	0	+	±	0	±	0	0	0	0	0	0	0
		Poprawa sprawności funkcjonowania regionalnego systemu usług telekomunikacyjnych.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Rozwój pozarolniczych form działalności gospodarczej w warunkach zrównoważonego rozwoju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020	Obszary wiejskie rolnictwo	Odnowa wsi oraz modernizacja przestrzeni wiejskiej	+	O	+	O	O	O	O	O	O	O	O	
		Wzrost konkurencyjności gospodarstw rolnych.	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
		Rozwój rynku rolnego	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
	Ochrona środowiska	Ochrona wód i racjonalna gospodarka zasobami wodnymi	+	O	O	O	O	+	+	+	+	+	+	+
		Ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów i wdrażanie nowoczesnych systemów gosp. odpadami.	O	O	O	O		+	+	+	+	+	+	+
		Zapewnienie jak najlepszej jakości powietrza i gleb oraz ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko hałasu i promieniowania elektromagn.	O	O	O	+		+	+	+	+	+	+	+
		Zachowanie oraz ochrona różnorodności biologicznej krajobraz..	+	O	+	+		+	+	+	+	+	+	+
		Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		Wszystkie priorytety obszarze Kapitał społeczny	O	O	O	O	O	+	+	+	+	+	+	+
	Współpraca między narodowa	Tworzenie warunków do podejmowania wspólnych przedsięwzięć gospodarczych i pozyskiwania inwestycji.	+	O	O	O	O	O	+	+	O	O	+	+
		Współpraca na rzecz rozwoju turystyki, ochrony i wykorzystania dziedzictwa kulturowego.	O	O	+	O	O	O	O	O	O	O	+	+
			Zachowanie obszarów cennych krajobrazowo oraz ochrona środowiska przyrodniczego.	+	O	O	+	O	O	O	+	O	+	+

RPO Woj. Podkarpackiego na lata 2007-2013	Osie priorytetowe	Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka	+	+	±	O	+	±	+	±	+	+	+
		Infrastruktura techniczna i Pomoc techniczna	+	+	-	±	-	-	-	-	-	+	-
		Ochrona środowiska i zapobieganie zagrożeniom	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		Spółeczeństwo informacyjne Infrastruktura społeczna Spójność wewnątrzregionalna	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
Plan Zagospodarowania Przestrzennego WP	Ustalenia PPOŚ	Ustalenia w zakresie ochrony i racjonalnego wykorzystania zasobów środowiska i dziedzictwa kulturowego	+	O	O	+	+	O	+	O	O	O	O
		Ustalenia w zakresie infrastruktury społeczno - gospodarczej	O	O	O	±	O	O	O	O	O	O	O
		Ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej	+	+	+	±	+	+	+	O	O	O	O
WPOŚ WP	Priorytety WPOŚ WP	WPOŚ WP	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

2.1. Informacje zawarte w Programie ochrony środowiska dla Gminy Łańcut na lata 2008 – 2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012 – 2015

2.1.1. Informacje o projekcie GPOŚ dla Gminy Łańcut

W celu realizacji polityki ekologicznej państwa, Wójt Gminy Łańcut, zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska sporządził projekt dokumentu „Program ochrony środowiska dla Gminy Łańcut na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015”. Nadrzędnym celem GPOŚ jest wdrożenie polityki ekologicznej państwa na obszarze gminy. Na podstawie oceny aktualnego stanu środowiska, biorąc pod uwagę:

- ⇒ Obowiązujące przepisy odnoszące się do ochrony środowiska,
- ⇒ Cele polityki ekologicznej państwa,
- ⇒ Strategii rozwoju gminy,
- ⇒ Inne dokumenty odnoszące się do tematyki rozwoju powiatu i ochrony środowiska naturalnego,
- ⇒ Dokumenty rządowe o charakterze strategicznym i operacyjnym m.in. „Strategię Rozwoju Kraju na lata 2007-2015”, Programy Operacyjne realizujące NSRO, w tym także „PO Infrastruktura i Środowisko”
- ⇒ Dokumenty wojewódzkie i powiatowe takie jak między innymi „Wojewódzki Program Ochrony Środowiska” i Powiatowy Program Ochrony Środowiska”
- ⇒ Specyfikę obszaru gminy (zasoby środowiska, położenie, możliwości rozwoju gospodarczego, społecznego oraz możliwości finansowania przedsięwzięć ze źródeł budżetowych i pozabudżetowych),
- ⇒ Przyjęte limity związane z racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych i poprawą jakości środowiska,

W GPOŚ określone zostały cele i działania o charakterze systemowym oraz strategia działań w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska. Określono także priorytety ekologiczne. Ponadto zdefiniowano, wskaźniki realizacji celów ekologicznych.

W Tabeli nr 3 przedstawiono priorytety i cele ekologiczne w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska projektu Planu Gminnego.

Tabela nr 3. Cele strategiczne i działania ekologiczne w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska projektu GPOŚ

Lp.	CELE STRATEGICZNE
1.	Zwiększenie roli wiedzy i ekoinnowacyjności w procesie rozwoju gospodarczego i
	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie polityki zmierzającej do racjonalnego korzystania ze środowiska i jego zasobów
2.	Stałe podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz poprawa dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie.
	<ul style="list-style-type: none"> - edukacja ekologiczna w zakresie kształtowania postaw sprzyjających osiągnięciu efektów ekologicznych; - propagowanie zagadnień ochrony ekosystemów, ochrony krajobrazu, kształtowanie norm zachowań sprzyjających ochronie różnorodności biologicznej; - doskonalenie baz danych o środowisku w postaci elektronicznej, dostępnej za pośrednictwem Internetu; - wsparcie wybranych projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe; - szkolenia dla samorządów oraz społeczności lokalnych w zakresie informacji i komunikacji społecznej i udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji o działaniach inwestycyjnych (procedury ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć, planów i programów); - współpraca samorządów wszystkich szczebli w zakresie prezentacji o treściach ekologicznych w ramach oferty programowej regionalnych i lokalnych ośrodków telewizyjnych, radiowych i prasowych; - wspieranie jednostek zarządzających cennymi przyrodniczo obszarami chronionymi w zakresie: organizowania wystaw o charakterze edukacyjnym; działalności w zakresie muzealnictwa o charakterze przyrodniczym; rozwoju ścieżek edukacyjnych w terenie poważnym awariom, dostęp do wiarygodnych informacji o stanie środowiska
3.	Zachowanie równowagi ekologicznej w procesie rozwoju gospodarczego gminy, w tym właściwa lokalizacja przestrzenna inwestycji ,
	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznanie środowiska przyrodniczego w zakresie niezbędnym do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zapewniających optymalne relacje pomiędzy terenami zainwestowania a terenami otwartymi oraz wykorzystanie lokalnego potencjału w zakresie zaopatrzenia w energię i surowce; - identyfikacja obszarów problemowych, konfliktów przestrzennych i środowiskowych; - współpraca instytucji odpowiedzialnych za ochronę środowiska i jednostek w zakresie zagospodarowania przestrzennego na różnych szczeblach.
4.	Skuteczne wdrażanie mechanizmów prawnych, finansowych i ekonomicznych zapewniających efektywną i terminową realizację założonych celów ekologicznych
	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie nakładów na ochronę środowiska, w tym skuteczne pozyskiwanie środków finansowych na realizację projektów proekologicznych; - promocja i wdrażanie systemu „zielonych zamówień” realizowanych ze środków publicznych, a także uruchomienie „zielonych miejsc pracy” oraz wykorzystywanie środków pomocowych UE dla uruchomienia tych programów; - preferencje proekologiczne w podatkach i opłatach lokalnych; - kształtowanie równoprawnych warunków konkurencji przez pełne stosowanie zasady „zanieczyszczający płaci”; - edukacja na temat systemów zarządzania środowiskowego, zwłaszcza w aspekcie korzyści finansowych pierwotnych

DZIAŁANIA EKOLOGICZNE	
5.	Ochrona wód
	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa kanalizacji z przyłączeniami w Handzlówce - Budowa Kanalizacji Albigowa-Honie - Budowa Kanalizacji Kraczkowa - Działy Zachodnie - Zapobieganie zanieczyszczeniu wód powierzchniowych oraz gleby poprzez kontrolę zbiorników bezodpływowych, zbiorników z gnojowicą oraz likwidowanie „nielegalnych” kolektorów odprowadzających ścieki z gospodarstw domowych - Możliwość zbiorowej budowy przydomowych oczyszczalni w przypadkach braku warunków technicznych przyłączenia do kanalizacji - Budowa sieci wodociągowej z pompownią- Albigowa Honie - Budowa sieci wodociągowej w Handzlówce - Modernizacja ujęć i stacji wodociągowych w Głuchowie, Albigowej i Kraczkowej - Zagospodarowanie terenu Jeziora Świętego na potrzeby turystyczno-rekreacyjne
6.	Gospodarka odpadami
	<ul style="list-style-type: none"> - Zgodnie z GPGO
7.	Ochrona powietrza
	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa płynności ruchu poprzez wzmocnienie nawierzchni dróg w Gminie - Propagowanie odnawialnych źródeł energii - Stopniowe ograniczanie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza ze źródeł lokalnych - Ograniczanie emisji ze spalania odpadów w lokalnych źródłach ciepła poprzez kształtowanie świadomości ekologicznej dzieci, młodzieży i dorosłych - Propagowanie turystyki rowerowej i budowa ścieżek rowerowych
8.	Ochrona przed polami elektromagnetycznymi
	<ul style="list-style-type: none"> - Inwentaryzacja źródeł elektromagnetycznych - Rozesznanie jakie obszary podlegają ponadnormatywnemu promieniowaniu elektromagnetycznemu (wykonanie pomiarów przez służby ochrony środowiska - Informowanie mieszkańców o wielkości emisji pól elektromagnetycznych
9.	Ochrona przyrody
	<ul style="list-style-type: none"> - Przebudowa drzewostanów uszkodzonych i niezgodnych z siedliskiem - Wdrażanie zaleceń dotyczących obszarów ochrony przyrody, a zawartych w planach ochrony parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu i obszarów NATURA 2000; - Pielęgnowanie istniejących form ochrony przyrody i krajobrazu i tworzenie nowych obszarów NATURA 2000; - Wspieranie rolnictwa przyjaznego środowisku
10.	Zapobieganie poważnym awariom i klęskom żywiołowym
	<ul style="list-style-type: none"> - Regulacja rzeki Sawa - <i>Stabilizacja cieków wodnych w Handzlówce</i> - Regulacja Potoków Kosinka i Kraczkowski - Wzmocnienie systemu kontroli przewożonych towarów i materiałów niebezpiecznych

Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych

Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych jest dokumentem wyznaczającym politykę Rządu RP w zakresie ustaleń dokonanych w trakcie zamknięcia negocjacji o członkostwo Polski do Unii Europejskiej w części dotyczącej realizacji dyrektywy Rady 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych. Program ten określa priorytetowe cele dotyczące gospodarki ściekowej w ramach ochrony środowiska wodnego przed niekorzystnymi skutkami powodowanymi zrzutami niedostatecznie oczyszczonych ścieków.

Na terenie województwa podkarpackiego wyznaczono:

- ⇒ aglomeracje dla RLM >100 000, w tym gminy wiodące Rzeszów, Krosno, Dębica, Jasło,
- ⇒ 18 aglomeracji o RLM >15 000 <100 000 (zgodnie z rozporządzeniem Wojewody ustanawiającym aglomeracje o liczbie RLM 1 043 826), w tym gminy wiodące: Mielec, Przemyśl, Stalowa Wola, Nowa Sarzyna, Sanok, **Łańcut**, Tarnobrzeg, Leżajsk x2, Jarosław, Przeworsk, Sędziszów Małopolski, Nisko, Jedlicze, Nowa Dęba, Rymanów, Sokółów Małopolski, Ropczyc,
- ⇒ 131 aglomeracji o RLM >2 000 <15 000 .

2.1.2. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z projektem GPOŚ

Na szczeblu gminnym nie sporządzono dotychczas żadnych prognoz oddziaływania na środowisko dokumentów strategicznych.

Na szczeblu powiatowym wykonano prognozę do Programu Ochrony Środowiska oraz Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Łańcuckiego.

Na szczeblu wojewódzkim sporządzono dotychczas prognozy oddziaływania na środowisko dla takich dokumentów powiązanych z projektem opracowywanego dokumentu jak:

- Projekt Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego, Projekt Programu ochrony środowiska wraz Planem Gospodarki Odpadami dla województwa Podkarpackiego,
- Projekt Strategii rozwoju województwa podkarpackiego na lata 2007 – 2020,
- Projekt Regionalnego programu operacyjnego województwa podkarpackiego na lata 2007-2013.

Na szczeblu krajowym opracowano prognozy oddziaływania na środowiska dla następujących dokumentów:

- Projekt Strategii Rozwoju Kraju 2007 – 2015,
- Projekt Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”,
- Projekt Krajowego Programu Gospodarki Odpadami 2010.

3. Analiza i ocena stanu środowiska Gminy Łańcut oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji kierunków określonych w projekcie GPOŚ

3.1. Analiza i ocena stanu środowiska.

Gmina Łańcut jest jedną z 6 gmin wiejskich znajdujących się na terenie powiatu łańcuckiego (Rysunek nr 1.)

Rysunek Nr 1 . Lokalizacja Gminy Łańcut na terenie powiatu łańcuckiego

Znajduje się w centralnej części województwa podkarpackiego. Sąsiaduje z Miastem Łańcut oraz trzema gminami powiatu łańcuckiego Gminą Biłobrzegi, Markowa i Czarna, z gminą Przeworsk z powiatu przeworskiego oraz z Gminami Krasne i Chmielnik znajdującymi się na obszarze powiatu rzeszowskiego.

Gmina Łańcut położona jest w obrębie dwu krain geograficznych- Kotliny Sandomierskiej oraz Pogórza Karpackiego. Usytuowanie jej jest stosunkowo korzystne, gdyż leży przy drodze krajowej E-4, drogach wojewódzkich 877 i 881, w niewielkiej odległości od miasta wojewódzkiego jakim jest Rzeszów.

Gmina obejmuje swoim zasięgiem obszary 9 sołectw :
Albigowa, Cierpisz, Głuchów, Handzlówka, Kosina, Kraczkowa, Rogóžno, Sonina, Wysoka.
Powierzchnia Gminy wynosi prawie 107 km²

W 2006 r. obszar ten zamieszkiwało 20286 mieszkańców

Pod względem powierzchni oraz liczby ludności jest to największa gmina wiejska znajdująca się na terenie powiatu łańcuckiego. Na km² powierzchni przypada tutaj prawie 190 osób i jest to najwięcej w porównaniu z innymi gminami wiejskimi powiatu. Średnia gęstość zaludnienia jest tutaj większa niż średnia w powiecie oraz województwie

Rolnictwo

W strukturze użytków rolnych w Gminie Łańcut dominują grunty orne, zajmujące powierzchnię 6253 ha, łąki zajmują 1630 ha, - sady –758 ha, natomiast pastwiska - 202 ha (tabela nr 3). Lasy zajmują 260 ha, a pozostałe grunty 730 ha.

Tabela nr 3. Struktura użytków rolnych w Gminie Łańcut.

Jednostka terytorialna	powierzchnia użytków rolnych	grunty orne	sady	łąki	pastwiska
	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]
Łańcut	8187	6 253	758	1 630	202

1995 - 2008 © Główny Urząd Statystyczny

Pod względem struktury gruntów w gminie Łańcut przeważają użytki rolne stanowiące ponad 89% ogólnej jej powierzchni. Wśród użytków rolnych natomiast dominują grunty orne (69%), w dalszej kolejności łąki (10%), pastwiska (ponad 7%), sady (prawie 7%) oraz grunty rolne zabudowane (prawie 7%).

Walory krajobrazowe i bogactwa naturalne

Pod względem fizjogeograficznym przeważający obszar gminy przynależy do Kotliny Sandomierskiej (Pradolina Karpacka i Podgórze Rzeszowskie). Jedynie południowa jej część znajduje się na obrzeżach Pogórza Dynowskiego. W obszarze gminy można wyróżnić części o różnym stopniu atrakcyjności walorów krajobrazowych.

Północny fragment gminy leżący w obrębie Pradoliny Karpackiej (północne fragmenty wsi Głuchów, Kosina i Rogóźno) charakteryzuje się najmniej urozmaiconym krajobrazem. Są to najniższe położone, równinne i płaskie tereny, pokryte mozaiką pól uprawnych. Krajobraz urozmaicają niewielkie lasy oraz śródpolne i śródłąkowe zadrzewienia.

Szczególny urok posiada miejscowość Handzlówka gdzie urozmaicona rzeźba terenu jest w harmonijny sposób powiązana z szatą roślinną.

Obszar Handzlówki wraz z fragmentem wsi Albigowa przynależy do Hyżnieńsko–Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar ten na terenie gminy zajmuje powierzchnię 290 ha, co stanowi ok. 1,18% ogólnej jego powierzchni i ok. 2,72% powierzchni gminy.

Flora i fauna

Najbardziej rozpowszechnionymi skupiskami roślinnymi gminy są zbiorowiska łąkowe, pastwiskowe i murawowe. Obszar gminy jest prawie bezleśny, tylko ok. 5% ogólnej jego powierzchni zajmują lasy. Praktycznie wszystkie kompleksy leśne znajdują się w południowej części gminy. Dominują tu zbiorowiska grądowe oraz buczyna karpacka. Na pozostałym obszarze występują jedynie fragmenty łągów w dolinach rzecznych.

Spośród gatunków roślin chronionych na terenie gminy znajdują się:

- objęte ścisłą ochroną bluszcz pospolity i storczyk plamisty,
- objęte częściową ochroną kalina koralowa, kopytnik pospolity, kruszyna pospolita, marzanka wodna i pierwiosnka wyniosła,
- rośliny rzadkie takie jak biedrzyca mniejsza, chaber driakiewnik, driakiew gołębia i ostrożeń siwy.

Zróżnicowany teren gminy stwarza dość urozmaicone warunki bytowania dla zwierząt. Dominujące tutaj tereny otwarte spowodowały, iż najliczniej reprezentowaną grupę stanowią ptaki, wśród których warto wymienić bociana białego, puszczyka, sójkę, jastrzębia, myszołowa, pustułkę, wilgę. Największymi ssakami spotykanymi na terenie gminy są jeleni, sarna i dzik. Spośród drapieżników występują m.in. borsuk, lis, kuna leśna, tchórz, łasica natomiast spośród gryzoni warto wymienić piżmaka i chomika. Najczęściej spotykanymi gadami są jaszczurki zwinka i żyworodna, padalec zwyczajny, zaskroniec, natomiast spośród płazów licznie występują ropucha szara, kumak nizinny czy rzekotka drzewna.

Geologia i klimat

Budowa geologiczna obszaru gminy jest dość urozmaicona. Rzeźba terenu ukształtowała się w okresie trzeciorzędu. Między pasmami wyżyn znajdują się długie doliny. Powiat łańcucki wraz z gminą Łańcut położony jest w obrębie dwóch dużych krain geograficznych – Kotliny Sandomierskiej oraz Pogórza Karpackiego.

Kotlina Sandomierska – wytworzyła się w okresie trzeciorzędu i tworzą ją głównie ły i piaski.

Pogórze Karpackie - zbudowane jest z układów fliszowych, złożonych ze skał osadowych. W budowie geologicznej pogórza występują naprzemianległe warstwy piasków i łupków ilastych.

Część nizinna charakteryzuje się słabo urzeźbioną powierzchnią, miejscami tylko pofalowaną o średnich wysokościach 150 – 250 m n.p.m. Panuje tu klimat umiarkowanie wilgotny, cieplejszy, o średniej rocznej opadów atmosferycznych 600 – 700 mm. Część górzysta charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu tworzoną przez pasma wzgórz przebiegających z północnego zachodu na południowy wschód. Średnia wysokość terenu wynosi 350 – 420 m n.p.m. Najwyższe wzniesienie to wzgórze Patria pomiędzy Handzlówką a Husowem o wys. 418m. Klimat w rejonie Pogórza posiada charakter przejściowy, między nizinny a górskim. Występują tu niższe temperaturze powietrza o 6 - 7°C, większa wilgotność oraz większa średnia roczna opadów atmosferycznych wynosząca 700 – 850 mm.

Działalność gospodarcza

Zgodnie z danymi znajdującymi się w systemie REGON w gminie Łańcut na koniec 2006 roku zarejestrowanych było 1 087 podmiotów. Większość jednostek (97%) to podmioty sektora prywatnego, wśród których przeważają przedsiębiorstwa prowadzone przez osoby fizyczne.

Turystyka

Z uwagi na bliskie sąsiedztwo Rzeszowa i Łańcuta południowe, najatrakcyjniejsze tereny gminy (miejscowości Cierpisz, Handzlówka a także Albigowa i Kraczkowa) są miejscem sobotnio-niedzielnego wypoczynku mieszkańców tych miast.

Posiadane walory turystyczne w połączeniu z położeniem decydują o możliwości wykorzystywania tych terenów na wędrowki piesze, rowerowe lub konne. W okresie zimowym dodatkową atrakcją stanowi narciarska trasa zjazdowa z wyciągiem orczykowym w miejscowości Handzlówka.

Wśród obiektów architektury znajdujących się na terenie gminy Łańcut na szczególną uwagę zasługują dwa drewniane kościoły, należące do Szlaku Architektury Drewnianej Województwa Podkarpackiego. Są to:

- kościół filialny p.w. św. Sebastiana w Kosinie z 1737 r.,
- kościół parafialny p.w. św. Jana Chrzciciela w Soninie.

Kolejnymi miejscami wartymi zobaczenia w gminie Łańcut są:

- Muzeum Regionalne w Handzlówce ciekawe warsztaty,
- Izba Regionalna w Albigowej,
- BASK Stadnina Koni Albigowa,

Infrastruktura komunalna i techniczna

Komunikacja

Położenie komunikacyjne gminy Łańcut stanowi jeden z elementów jej potencjału. Przez teren gminy przebiegają drogi: krajowa Nr 4 (E-4) oraz dwie drogi wojewódzkie Nr 877 Naklik – Leżajsk - Szklary i Nr 881 Sokołów - Łańcut – Żurawica mające zasadnicze znaczenie z punktu widzenia dostępności komunikacyjnej gminy.

Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć drogową. Łączna długość sieci drogowej w gminie (z uwzględnieniem dróg wojewódzkich i krajowej) wynosi 168,9 km.

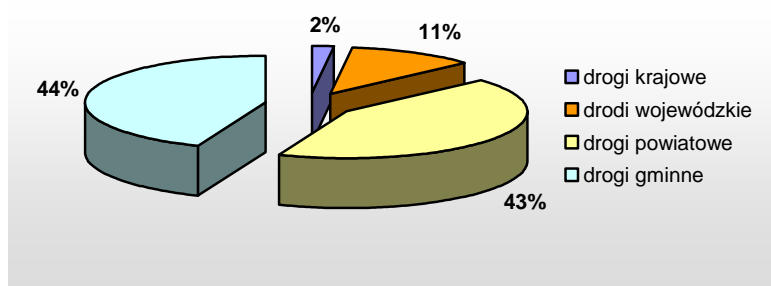
Analizując drogi gminne pod względem nawierzchni zauważamy, iż spośród 25 dróg 16 posiada na całej długości nawierzchnię bitumiczną. Natomiast na pozostałych nawierzchnia taka występuje odcinkowo. Biorąc pod uwagę długość

dróg gminnych to 29,4 km posiada nawierzchnię bitumiczną, 0,2 km – nawierzchnię betonową a 15,4 km nawierzchnię tłuczniową.

Gmina jest korzystnie usytuowana. Leży przy trasie krajowej E-4 i drogach wojewódzkich 877 i 881. Łączna długość dróg znajdujących się w granicach administracyjnych Gminy przedstawia się następująco :

droga krajowa 2,115 km
drogi wojewódzkie 12,217 km
drogi powiatowe 45,591 km
drogi gminne 46,6 km.

Udział poszczególnych rodzajów dróg przedstawia rysunek nr 2

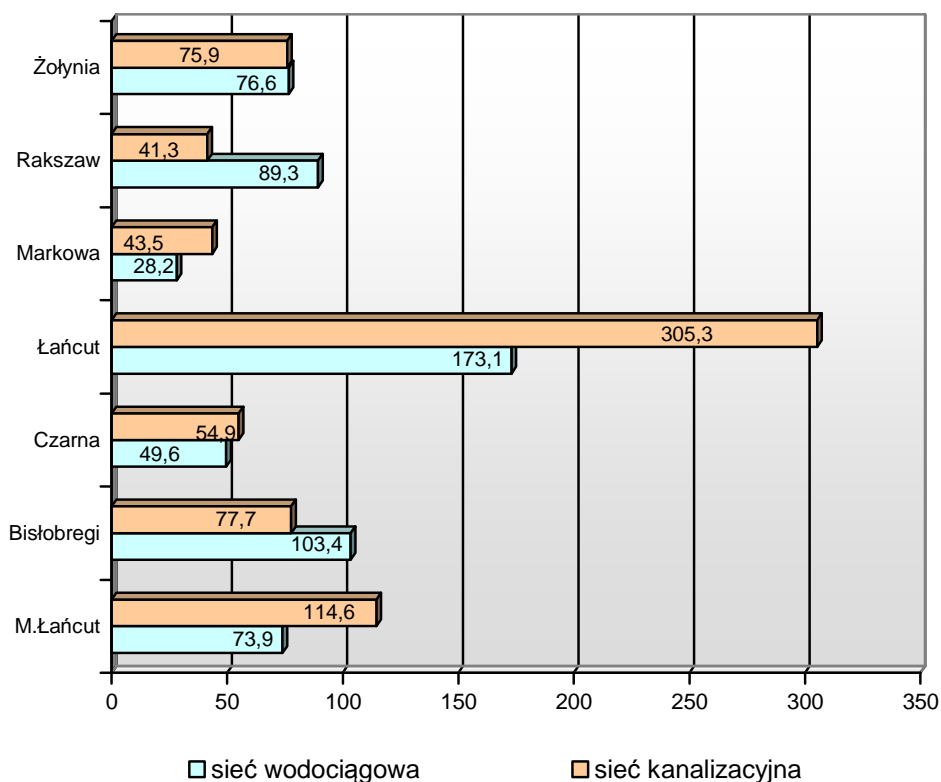

Rysunek nr 2 Udział % poszczególnych rodzajów dróg

Wodociągi i kanalizacja

Istniejące na terenie gminy łańcut sieci: wodociągowa i kanalizacyjna są bardzo dobrze rozbudowane. Spośród 9 miejscowości gminy tylko w jednej (Handzlówka) sieci te nie są jeszcze wystarczające. Dodatkowo w niewielkiej części Albigowej – przysiółek Albigowa – Honie brak jest kanalizacji.

Biorąc pod uwagę liczbę ludności gminy - z wody dostarczonej za pośrednictwem wodociągów wiejskich korzysta prawie 92% mieszkańców, natomiast ścieki bytowe za pośrednictwem kanalizacji sanitarnej odprowadza prawie 84% mieszkańców jest to sytuacja zdecydowanie korzystniejsza niż w innych gminach powiatu. Część gospodarstw domowych korzysta ze zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

Rysunek nr 3. Porównanie długości sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w gminach Powiatu Łańcuckiego.
Źródło: Dane na dzień 31.12.2006r. US Rzeszów

W celu zarządzania i prawidłowej eksploatacji istniejących na terenie gminy Łańcut sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz zaspokajania potrzeb mieszkańców w sferze zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków (do Oczyszczalni Ścieków w Łańcutie zs. w Woli Dalszej) utworzono Zakład Gospodarki Komunalnej Gminy Łańcut z siedzibą w Soninie.

Do zadań Zakładu należą m.in. eksploatacja wodociągów, dostawa wody do poszczególnych odbiorców, przyjmowanie ścieków do urządzeń kanalizacyjnych, okresowe przeglądy urządzeń i sieci, kontrola jakości wody i likwidacja odchyłeń od normy, bieżąca konserwacja, naprawa urządzeń, usuwanie awarii, wykonywanie remontów, modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, prowadzenie mapy dyżurnej i nanoszenie na niej nowych przyłączy uzgodnionych w Zespole Uzgadniania Dokumentacji Projektowych.

Sieć wodociągowa

W skład systemu wodociągowego wchodzi 173,1 km sieci rozdzielczej oraz 122,5 km przyłączy. Woda pobierana jest z 5 ujęć podziemnych (w miejscowościach Albigowa, Handzlówka, Głuchów, Kosina oraz Kraczkowa) i dostarczana do 4 716 budynków we wszystkich sołectwach gminy. Dzięki tak rozbudowanej sieci z wody korzysta 92% mieszkańców gminy. Tylko w Handzlówce - miejscowości położonej w dość trudnym terenie (osuwiska) sieć wodociągowa jest słabo wykształcona.

Sieć kanalizacyjna

W skład istniejącego w gminie Łańcut systemu kanalizacyjnego wchodzi 305,3 km czynnej sieci sanitarnej oraz 67,5 km przyłączy.

Ścieki bytowe odprowadzane są z 4 409 budynków we wszystkich sołectwach gminy. Przy czym, w przypadku jednego sołectwa (Handzlówka – miejscowość położona w terenie osuwiskowym) sieć kanalizacyjna jest bardzo słabo wykształcona. Jej długość łącznie z przykanalikami wynosi zaledwie 1,4 km i korzysta z niej jedynie 5 gospodarstw tego sołectwa.

Istniejąca w gminie sieć sanitarna zapewnia odprowadzenie ścieków bytowych od 84 % mieszkańców gminy. W porównaniu z liczbą osób korzystających z sieci wodociągowej jest to wartość mniejsza o 8%.

Ścieki komunalne z terenu całej gminy Łańcut odprowadzane są do Oczyszczalni Ścieków w Łańcucie zs. w Woli Dalszej, w której gmina posiada 35,02% udziałów.

Dlatego też na terenach, na których wybudowano sieć kanalizacyjną egzekwowanie obowiązków związanych z przyłączeniem do istniejącej sieci dokonywane jest na podstawie Uchwały Rady Gminy Łańcut Nr XXXIV/263/06 z dnia 29 marca 2006 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Łańcut. Tylko w przypadku, gdy budowa sieci jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona możliwe jest wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych. Podejmowane przez Urząd Gminy Łańcut działania skutkują systematycznym zwiększaniem się liczby budynków przyłączanych do sieci kanalizacyjnej.

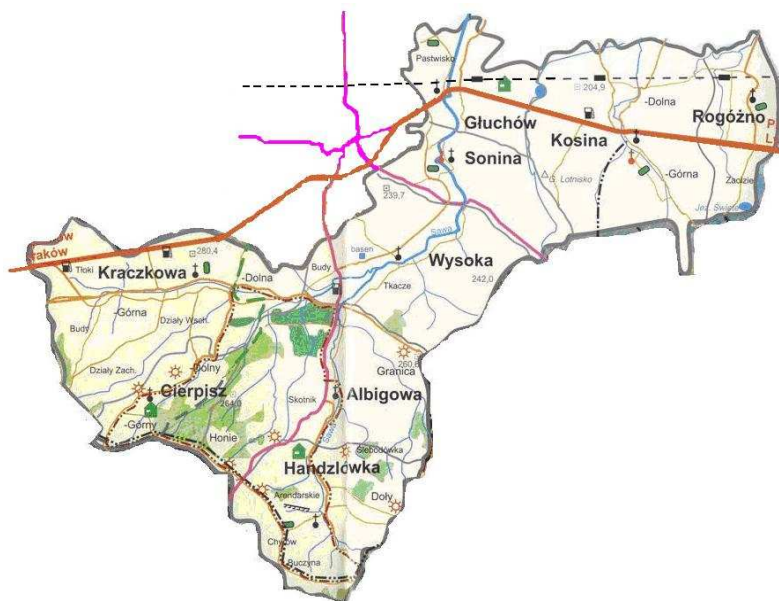
3.2 Powietrze i hałas

Stan zanieczyszczenia powietrza

Emisja zanieczyszczeń w 2006r. (wg danych do opłat za korzystanie ze środowiska) w powiecie łańcuckim wyniosła ponad 21 tys. Mg/rok i zmniejszyła się znacznie w porównaniu z rokiem 2003 bo o ponad 10 tys Mg.

W porównaniu z emisją z innych powiatów województwa podkarpackiego emisja z powiatu łańcuckiego nie stanowi nawet 1%.

Stopień uprzemysłowienia gminy jest niewielki, zlokalizowane są tu jedynie podmioty gospodarcze zaliczane do małych i średnich. Wielkość emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzi głównie od lokalnych kotłowni pracujących na rzecz szkół i budynków użyteczności publicznej, gospodarstw domowych oraz ruchu samochodowego (szczególnie w otoczeniu trasy E-4; Kraków – Przemyśl, z natężeniem ruchu ponad 1000 pojazdów/ h). Trasy komunikacyjne stanowią liniowe źródło zanieczyszczeń (rys. nr 4)

Rysunek Nr 4. Lokalizacja liniowych źródeł emisji (kreska przerywana – linia kolejowa; linia czerwona – trasa E-4)

Kotłownie lokalne opalane są zazwyczaj drewnem lub węglem kamiennym o zróżnicowanych parametrach – często wysokiej zawartości siarki.

Niejednokrotnie w kotłowniach domowych (szczególnie w okresie zimowym) spalane są różnego rodzaju odpady (tworzywa sztuczne, tekstylia, opony). Zanieczyszczenia powstające w wyniku spalania takiego „paliwa” nie tylko powodują wprowadzanie do środowiska szkodliwych gazów jak np. chlor, dioksyny i furany, ale także powodują uciążliwości zapachowe dla sąsiadujących gospodarstw.

Oceny jakości powietrza dokonuje się w strefach definiowanych jako obszar aglomeracji o liczbie mieszkańców pow. 250 tys. lub obszar powiatu, który nie wchodzi w skład aglomeracji. Podstawę klasyfikacji stref w oparciu o wyniki rocznej oceny jakości powietrza stanowią:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu,
- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji.

Biorąc pod uwagę końcową klasyfikację stref w województwie podkarpackim (cel ochrona zdrowia) wszystkie gminy powiatu łańcuckiego (w tym gmina Łańcut) zostały zaliczone do **Klasy A**.

Analogicznie przedstawia się sytuacja w końcowej klasyfikacji dotyczącej kryterium ochrona roślin (Klasa A)

Hałas

W latach 2005 i 2006 na obszarze Gminy Łańcut WIOŚ Rzeszów nie prowadził pomiarów hałasu komunikacyjnego. W 2005r. jedynie Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Rzeszowie. Wyniki przeprowadzonych pomiarów w miejscowości Kraczkowa wykazały, że natężenie pojazdów w porze dziennej wynosiło prawie 1500 poj/h (w tym 10 % to pojazdy ciężkie), natomiast w porze nocnej 291poj/h (w tym 16 % to pojazdy ciężkie). Równoważny poziom hałasu zarówno dla pory dziennej jak również dla pory nocnej został przekroczony odpowiednio o 15 dB (pora dzienne – wartość dopuszczalna 50 dB) oraz o 18,4 dB (pora nocna – wartość dopuszczalna 50 dB). Państwowy Zakład Higieny określił skalę uciążliwości hałasu (tab nr 4)

Tabela nr 4. Subiektywna skala uciążliwości hałasu PZH

Mała uciążliwość	$L_{eq} < 52$ dB
Średnia uciążliwość	$52 < L_{eq} \leq 62$ dB
Duża uciążliwość	$63 < L_{eq} \leq 70$ dB
Bardzo duża uciążliwość	$L_{eq} > 70$ dB

Na terenie gminy nie przeprowadzono badania natężenia hałasu kolejowego.

3.3 Promieniowanie elektromagnetyczne

Na terenie gminy Łańcut występuje stosunkowo niewiele źródeł promieniowania elektromagnetycznego. Są nimi: linie wysokiego napięcia oraz maszty telefonii komórkowej.

Wszystkie linie miały dotychczas wyznaczone w planach zagospodarowania przestrzennego odpowiedniej szerokości pasy bezpieczeństwa. W aktualnych warunkach prawnych, wobec braku planów, istnieje zagrożenie naruszenia odległości bezpiecznych od linii, przez zabudowę, w przypadku niewłaściwego ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla nowych obiektów.

Do momentu opracowywania programu / 2008 rok /nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych emisji fal elektromagnetycznych pochodzących z ww. źródeł /linii energetycznych i nadajników telefonii komórkowej/

3.4 Jakość wód

Wody powierzchniowe

Teren gminy w całości należy do zlewni rzeki Wisłok przepływającej w odległości ok. 2-3 km od jej północnej granicy. Sieć wewnętrzną wód gminy tworzą potoki: Sawa, Kosinka, Kraczkowski, Graniczny i bezimiennie potoki. Główne ciekі gminy -Sawa i Kosinka są prawobrzeżnymi dopływami Wisłoka płynącymi w kierunku z południa na północ.

Rzeka Sawa wypływa w Handzlówce, następnie przepływając przez Albigową, Wysoką, Soninę i Głuchów zbiera po drodze wody bezimiennych dopływów. Powyżej miejscowości Wysoka przyjmuje wody potoku Kraczkowskiego (płynącego przez Kraczkową) posiadającego rozbudowaną sieć bezimiennych dopływów spływających z Pogórza.

Na terenie gminy Markowa bierze swój początek rzeka Kosinka (przepływająca przez Kosinę), odwadniająca wschodnią część gminy i nie posiadająca gęstej sieci dopływów. Obok Sawy i Kosinki do Wisłoka wpływa również potok Graniczny biorący swój początek w Soninie i przepływający następnie przez Głuchów. Ogólna długość rzek na terenie gminy wynosi 39,8 km, w tym 12,5 km uregulowanych.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie w ramach monitoringu środowiska prowadzi badania jakości wód powierzchniowych. Jednakże na obszarze Gminy Łańcut nie został zlokalizowany żaden punkt pomiarowy. Jakość wód powierzchniowych płynących (za wyjątkiem rzeki Wisłok) na terenie Gminy nie jest monitorowana, stąd też nie można jednoznacznie wskazać stopnia ich zanieczyszczenia. Można jedynie domniemywać, że pomimo znacznego skanalizowania gminy do wód tych dostają się zanieczyszczenia pochodzenia antropologicznego, w tym również rolnicze. Jedynie w 2005r. przy ujściu do Wisłoka (punkt pomiarowy w Woli Dalszej) skontrolowano jakość wody w potoku Sawa pod kątem przydatności wód do bytowania ryb w warunkach naturalnych – kraina pstrąga. Przeprowadzone badania wykazały, że potok prowadzi wody nieprzydatne do bytowania ryb ze względu na zawartość tlenu rozpuszczonego, azotu amonowego, fosforu ogólnego i azotynów.

Ponieważ potoki z terenu gminy znajdują się w zlewni rzeki Wisłok wpływają na jakość wody w tej rzece. Stąd też przedstawiona została jakość wody w tej rzece w punktach pomiarowych zlokalizowanych w powiecie łańcuckim (tabela nr 5)

Tabela Nr 5 Wykaz punktów badawczych sieci monitoringu rzeki Wisłok na terenie Powiatu Łańcuckiego

Rzeka	Nazwa przekroju pomiarowo-kontrolnego	km biegu rzeki	Miejscowość	Gmina	Klasa jakości wody
Wisłok	Powyżej Łańcuta	36,8	Dąbrówki	Czarna	IV
Wisłok	Poniżej Łańcuta	27,8	Białobrzegi	Białobrzegi	IV

Należy zauważyć, że jakość wód monitorowana w wymienionych powyżej punktach pomiarowych uległa poprawie w stosunku do 2003r., kiedy w obydwu punktach, w klasyfikacji ogólnej wody zaliczono do ponadnormatywnie zanieczyszczonych.

Przeprowadzone badania jakości wód płynących w 2006r. ujawniły, że rzeka Wisłok w punkcie badawczym zlokalizowanym powyżej Łańcuta (Dąbrówki) prowadziła wody w klasyfikacji ogólnej zaliczone do IV klasy czystości -wody niezadawalającej jakości (w 2005r. III klasa). Także w punkcie pomiarowo-kontrolnym poniżej Łańcuta (Białobrzegi) stwierdzono wody niezadawalającej jakości - IV klasa (2005r. także IV klasa) .

W obrębie gminy Łańcut nie występują większe zbiorniki wód stojących. Do największych zaliczyć można naturalny zbiornik bezodpływowy - „Święte Jezioro” w miejscowości Rogóźno o powierzchni 3,5 ha.

W miejscowości Sonina zlokalizowany jest zalew o powierzchni 1,2 ha oraz pojemności 12 130 m³ wody.

W miejscowości Głuchów, na potoku Graniczny został utworzony zbiornik retencyjny o powierzchni 1,5 ha i pojemności 36 600 m³ wody. Zadaniem zbiornika jest retencja wody z możliwością wykorzystania zasobów dla celów rolniczych, wodociągowych i rekreacyjnych oraz zabezpieczenia gruntów przyległych użytkowanych rolniczo przed zalewaniem podczas dużego przyptywu wód opadowych. Jakość wody w tych zbiornikach nie była monitorowana.

Wody podziemne

Rozmieszczenie i wielkość zbiorników wód podziemnych znajdujących się na obszarze gminy związane są z budową geologiczną. Poziom tych wód jest różny w zależności od charakteru skał, podłoża i rzeźby terenu. Wyróżniono trzy obszary występowania wód głębinowych: teren Pradoliny Podkarpackiej (charakteryzujący się jednolitym, zasobnym poziomem wód aluwialnych), Podgórze Rzeszowskie (o jednolitym poziomie wód) oraz Pogórze Dynowskie (o niejednolitym poziomie wód, występującym na różnych głębokościach i mało zasobnym).

Na obszarach wodonośnych znajdują się studnie głębinowe zasilające wiejskie studnie i sieci wodociągowe.

Znaczna część gminy Łańcut została, zgodnie z zatwierdzoną dokumentacją hydrogeologiczną, włączona w obręb strefy ochronnej wokół Głównego Zbiornika Wód Podziemnych - 425 - „Dębica - Stalowa Wola -Rzeszów”, największego i najbardziej zasobnego w wodę zbiornika czwartorzędowego w rejonie Zapadliska Przedkarpackiego (tabela nr 6) .

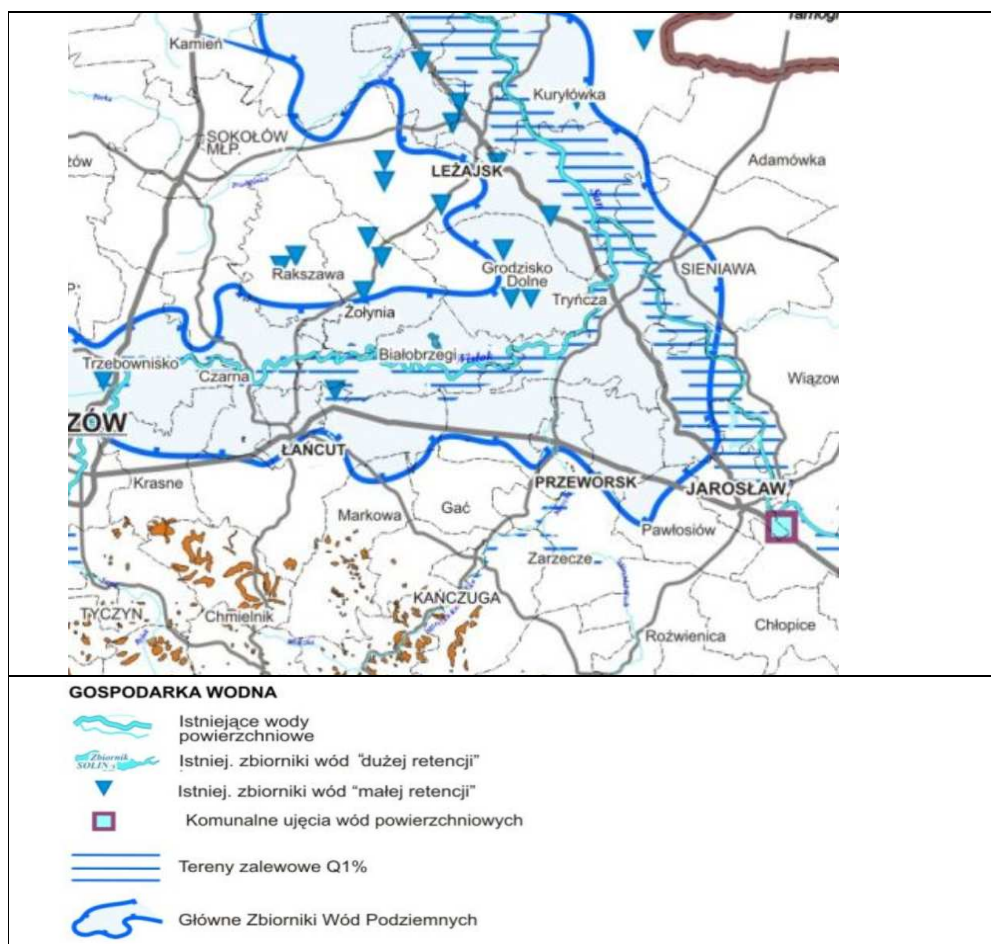
Tabela nr 6 . Dane charakterystyczne GZWP Nr 425 o zasobach udokumentowanych.

Nazwa zbiornika	Powierzchnia km ²	Zasoby dyspozycyjne m ³ /d	Pobory wody m ³ /d
GZWP Nr 425 „Dębica-St.Wola-Rzeszów”	2 194,0	576 000	113 000

Wody podziemne z powodu ich gospodarczego znaczenia oraz powszechnego zagrożenia jakości, zostały objęte programem państwowego monitoringu środowiska (PMŚ).

Koordinację merytoryczną i wykonawstwo badań, funkcjonującemu od 1991 roku systemowi monitoringu jakości wód podziemnych Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska powierzyła Państwowemu Instytutowi Geologicznemu. System obserwacji monitoringowych wód podziemnych obejmuje zwykłe (słodkie) wody podziemne, których zawartość substancji rozpuszczonych (mineralizacja) nie przekracza 1000 mg/l. Aktualnie w sieci krajowej monitoringu wód podziemnych na terenie województwa podkarpackiego obsługiwanych jest 25 punktów pomiarowych, z których 15 znajduje się na obszarach pięciu GZWP.

W pobliżu gminy Łańcut zlokalizowany jest jeden punkt krajowej sieci monitoringu. Jest to punkt w Łańcucie, w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych. Wykonane przez WIOŚ Rzeszów badania zarówno w 2005 jak również w 2006r. potwierdziły, iż wody w tym punkcie należy zaliczyć do II klasy tj. wody o dobrej jakości.

Rysunek nr 16. Lokalizacja GZWP 425 na obszarze Powiatu Łańcuckiego

3.5 Jakość gleb

Pod względem klas bonitacyjnych wśród gruntów ornych przeważają gleby klasy III (ponad 67%) oraz klasy II (ponad 20%). Grunty na terenie gminy są zmeliorowane, ich utrzymanie i konserwacja w miejscowościach sześciu miejscowościach (z wyłączeniem Albigowej, Kosiny i Kraczkowej) należy do Spółki Wodnej.

W 2005r. na obszarze powiatu łańcuckiego odnotowano przekroczenia standardów ziemi i gleby. Natomiast przeprowadzone badania gleb na zawartość metali ciężkich wzdłuż trasy A-4 nie wykazały nadmiernego ich zanieczyszczenia.

3.6. Przyroda

Na podstawie ogólnych zaleceń Dyrektywy Polska została zobligowana do zaprojektowania sieci NATURA 2000. Na obecnym etapie prac nad programem NATURA 2000 w Polsce zaproponowano 420 obszarów Natura 2000, w tym:

- Specjalne Obszary Ochrony 279
 - Obszary Specjalnej Ochrony 141
- o powierzchni łącznej 8056854,4 ha.

Na terenie gminy nie ma zatwierdzonych a jedynie projektowane obszary Natura 2000.

- **Dolny San i Wisłok /Shadow List 2006/**
Powierzchnia : 3648.3 ha Kod obszaru : pltmp211
- **Nad Husowem /Shadow List 2008/**

Powierzchnia : 3490,25 ha Kod obszaru : pltmp526

Wg danych grunty leśne w Gminie Łańcut zajmują 260 ha, co stanowi nieco mniej niż 16 % powierzchni leśnych w całym powiecie. Powierzchnię tą stanowią łącznie lasy nie będące własnością Skarbu Państwa oraz grunty Lasów Państwowych.

Lasy będące własnością osób fizycznych i prawnych wykorzystywane są w znacznej części do pozyskiwania drewna.

Obszar Handzlówki wraz z fragmentem wsi Albigowa przynależy do Hyżnieńsko–Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar ten na terenie gminy zajmuje powierzchnię 290 ha, co stanowi ok. 1,18% ogólnej jego powierzchni i ok. 2,72% powierzchni gminy.

W drzewostanie chronionego obszaru dominuje: jodła, buk, sosna i grab w wieku od 60 do 80 lat, a starsze spotykane są sporadycznie, głównie jodły, buki i dęby. Runo bogate jest w gatunki górskie, chronione i rzadkie. Spośród gatunków zwierząt spotyka się tu: niepylaka mnemozynę, rzekotkę, krogulca, puchacza orlika, borsuka. Tereny te zasiedla również wiele gatunków ptactwa (ok. 100 gatunków) w tym tak rzadkie jak: jarząbek, krogulec, myszołów, pustułka, pliszka górska i siwa, zimorodek, kruk, orlik krzykliwy.

Spotykane są również górskie gatunki płazów ; salamandra plamista, traszka karpacka, kumak górski, ropucha szara, oraz gady; jaszczurka zwinka, padalec, żmija zygzakowata.

Na tym obszarze spotkać można prawie wszystkie formy geologiczne i biocenozy zbliżone do naturalnych. W lasach występuje buk i grab, jednak dominuje jodła.

3.7. Odpady

Informacje na temat stanu gospodarki odpadami znajdują odzwierciedlenie w Gminnym Planie Gospodarki Odpadami.

3.8 Poważne awarie i klęski żywiołowe.

Do ochrony środowiska przed poważnymi awariami zobowiązani są zarówno prowadzący zakłady, stwarzające zagrożenie wystąpienia awarii, dokonujący przewozu substancji niebezpiecznych, jak również organy administracji. Ponieważ przez teren Gminy przebiega

droga krajowa E 4, która niejednokrotnie przewożone są substancje i materiały niebezpieczne, może istnieć niebezpieczeństwo wystąpienia zagrożenia dla środowiska.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego południowa część Gminy Łańcut jest obszarem zagrożonym osuwiskami

3.9 Odnawialne źródła energii

Energia odnawialna zwana również energią ekologicznie czystą lub zieloną powstaje przy wykorzystaniu naturalnych nośników jakimi są: energia kinetyczna wiatru, energia spiętrzeń lub gorącej wody, energia powstała przy spalaniu biomasy i biogazu oraz energia słoneczna. Konieczność wykorzystania alternatywnych źródeł energii wynika głównie z potrzeby ograniczenia szkodliwych produktów spalania pierwotnych nośników (węgla i jego odmian), wyczerpywania się źródeł kopalnych, jak również dążenia do zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego poszczególnych regionów.

Na terenie gminy nie zlokalizowano elektrowni wodnych i wiatrowych

Energia słońca

Najistotniejszymi parametrami w wykorzystaniu energii promieniowania słonecznego są roczne wartości nasłonecznienia.. Warunki meteorologiczne charakteryzują się bardzo nierównym rozkładem promieniowania słonecznego w cyklu rocznym. Około 80% całkowitej rocznej sumy nasłonecznienia przypada na sześć miesięcy sezonu wiosenno-letniego, od początku kwietnia do końca września, przy czym czas operacji słonecznej w lecie wydłuża się do 16 godz/dzień, natomiast w zimie skraca się do 8 godzin dziennie.

Coraz więcej osób decduje się na zamontowanie kolektorów słonecznych

Biomasa

Obecnie na Podkarpaciu obserwuje się wzrost zainteresowania alternatywnym paliwem jakim jest biomasa. Jest to rodzaj najstarszego i najszerzej wykorzystywanego paliwa np. poprzez: spalanie biomasy roślinnej (drewna opałowego z lasów, odpadów drzewnych z tartaków, zakładów meblarskich i in., słomy), spalanie śmieci komunalnych, wytwarzanie oleju opałowego z roślin oleistych (np. z rzepaku), fermentację alkoholową (np. z ziemniaków) w celu wytworzenia etanolu jako dodatku do paliw silnikowych, uzyskiwanie biogazu w wyniku beztlenowej fermentacji metanowej odpadowej masy organicznej.

Ocenia się, że na terenie gminy panują dogodne warunki do wykorzystywania energii uzyskiwanej z biomasy oraz energii słonecznej. W chwili obecnej brak jest danych dotyczących udziału energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych na terenie gminy w ogólnym bilansie energetycznym.

4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji kierunków określonych w projekcie GPOŚ

Brak realizacji celów określonych w projekcie GPOŚ, a tym samym odstępianie od realizacji działań odnoszących się do poszczególnych priorytetów może spowodować znaczne pogorszenie stanu środowiska, zwłaszcza niektórych jego elementów jak i warunków życia mieszkańców zwłaszcza w zakresie:

- ⇒ Jakości wód podziemnych i powierzchniowych,
- ⇒ Zanieczyszczenia gleb i powietrza,
- ⇒ Zagrożenia hałasem,
- ⇒ Zagrożenia dla obszarów dotychczas nie chronionych preferowanych do objęcia ochroną prawną.

Gmina Łańcut pod względem jakości powietrza zalicza się do czystszych regionów w kraju. Brak realizacji planowanych działań w zakresie ochrony powietrza będzie prowadził do jego pogorszenia. Do działań tych należą:

- *Poprawa płynności ruchu poprzez wzmocnienie nawierzchni dróg w Gminie*
- *Propagowanie odnawialnych źródeł energii*
- *Stopniowe ograniczanie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza ze źródeł lokalnych*
- *Ograniczanie emisji ze spalania odpadów w lokalnych źródłach ciepła poprzez kształtowanie świadomości ekologicznej dzieci, młodzieży i dorosłych*
- *Propagowanie turystyki rowerowej i budowa ścieżek rowerowych*

Powstrzymanie wdrażania nowych technologii BAT w miejsce dotychczasowych, brak zmniejszenia emisji ze źródeł przemysłowych i energetyki, ograniczenie niskiej emisji ze źródeł komunalnych, emisji komunikacyjnej prowadził będzie do pogorszenia stanu powietrza atmosferycznego i pogorszenia warunków życia mieszkańców. Zwłaszcza w okresie grzewczym będzie to widoczne, kiedy często dochodzi do spalania w paleniskach domowych nie tylko paliw, ale także odpadów. Realizacja GPOŚ w tym zakresie winna przyczynić się do ograniczenia tego procederu..

Brak wdrażania proekologicznych inwestycji w dziedzinie źródeł energii odnawialnej, brak termomodernizacji budynków również przyczyni się do stopniowego pogorszenia stanu obecnego oraz komfortu życia mieszkańców gminy. Realizacja w/w zadań zmierzać będzie do zmniejszenia zagrożeń wynikających z globalnego ocieplenia i tym samym przyczyni się do wypełnienia zobowiązań międzynarodowych w zakresie ochrony klimatu.

Hałas komunikacyjny w decydującym stopniu wpływa na klimat akustyczny i dotyczy miast i miejscowości położonych przy szlakach komunikacyjnych. Na terenie powiatu łancuckiego notuje się nadmierne natężenie hałasu komunikacyjnego, w mieście Łańcutcie i przy drogach wojewódzkich i krajowych (przez obszar gminy przebiega droga E4). Niezrealizowanie inwestycji komunikacyjnych (polegających na wybudowaniu ekranów akustycznych i poprawie jakości nawierzchni) nie spowoduje poprawy klimatu akustycznego środowiska, a tym samym i negatywnego wpływu na zdrowie i życie mieszkańców, a będzie potęgowało tylko jego degradację poprzez stale rosnący ruch komunikacyjny.

Wprawdzie na terenie gminy nie stwierdzono ponadnormatywnego stężenia promieniowania elektromagnetycznego, jednak ze względu na lokalizację źródeł tego promieniowania należy kontrolować skalę zagrożeń tym promieniowaniem, zwłaszcza iż nie do końca poznano mechanizm jego oddziaływania na organizmy żywe.

Jednym z najważniejszych działań przewidzianym w GPOŚ jest zminimalizowanie, a najlepiej likwidacja odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do środowiska a także poprawa zaopatrzenia ludności w wodę.

Stan czystości wód powierzchniowych w województwie, powiecie, gminie nie jest zadawalający. Za główną przyczynę tych zanieczyszczeń należy uznać niedoinwestowanie i zaniedbania w zakresie gospodarki komunalnej- wodno- sciekowej.

Zaniechanie realizacji planowanych działań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej może prowadzić do wystąpienia niekorzystnych zmian w zakresie środowiska wodnego. Należy spodziewać się że, brak inwestycji w zakresie budowy sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i systemów oczyszczania ścieków przyczyni się do pogorszenia jakości wód powierzchniowych, jakości wody pitnej oraz do obniżenia standardu życia mieszkańców. Niekontrolowane wprowadzanie nieczyszczonych ścieków do ziemi będzie przyczyną zanieczyszczenia środowiska glebowego, a w niekorzystnych sytuacjach także wód podziemnych.

Zasoby wód podziemnych na terenie Gminy są niewielkie (pomimo lokalizacji na obszarze GZWP 425). Ochrona jakości i ilości wód podziemnych musi być realizowana w pierwszej kolejności w odniesieniu do głównych zbiorników wód podziemnych. Stopień zagrożenia wód podziemnych zależy głównie od litologii i miąższości utworów izolujących warstwę wodonośną od powierzchni, charakteru i sposobu zagospodarowania powierzchni terenu oraz stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Obecnie w regionie przeważają wody II klasy czystości. Niepodjęcie działań w zakresie ochrony GZWP, jak również brak likwidacji źródeł zanieczyszczeń występujących na obszarach zasilania zbiorników może doprowadzić do degradacji użytkowego poziomu wodonośnego i w konsekwencji prawie nieodwracalnej straty tych cennych zasobów wodnych.

Kwestie gospodarowania odpadami poruszone zostaną w Planie gospodarki odpadami opracowywanym dla gminy. Jednakże brak zorganizowanego zbierania odpadów obejmującego wszystkich mieszkańców gminy przyczyni się do wzrostu niekontrolowanego pozbywania się odpadów, powstawania dzikich wysypisk śmieci oraz spalania w piecach czyli w konsekwencji zanieczyszczenia środowiska glebowego i powietrza.

Zaniechanie działań z zakresu ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazu może doprowadzić do utraty walorów przyrodniczych najcenniejszych terenów oraz do zniszczenia siedlisk roślin chronionych, rzadkich i zagrożonych. Szczególne znaczenie mają wszelkie działania zwiększające i przywracające biologiczną różnorodność lasów na poziomie ekosystemowym, gatunkowym i genetycznym.

5. Analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Założeniem GPOŚ jest poprawa jakości środowiska, zachowanie zasobów i walorów oraz przeciwdziałanie zagrożeniom. Przyjęcie takiego założenia zapewnia, że proponowane w tym dokumencie działania inwestycyjne jak i nieinwestycyjne będą miały długofalowy, pozytywny wpływ na jakość środowiska, pomimo początkowej ingerencji w jego funkcjonowanie – faza realizacji związana z niekorzystnym oddziaływaniem na środowisko.

Znaczące oddziaływanie na stan środowiska będzie występować w obrębie terenów, na których będą realizowane działania inwestycyjne zidentyfikowane w ramach priorytetów ekologicznych.

Oddziaływanie to będzie związane szczególnie z:

- Rozwojem sieci wodno-kanalizacyjnej
- Gospodarką odpadami,
- Komunikacją,
- Budową farm wiatrowych i elektrowni wodnych.

Ograniczania przewidywanych negatywnych oddziaływań przedsięwzięć mogących znacząco wpływać na środowiska mogą nastąpić w wyniku przeprowadzenia rzetelnych procedur postępowania w sprawie ocen oddziaływania na środowisko, stosowania kompensacji przyrodniczej oraz przepisów prawa dotyczących pozwoleń zintegrowanych.

Przewiduje się, że każda inwestycja zaliczona do mogących znacząco oddziaływać na środowisko będzie posiadała ocenę oddziaływania. Należy dodać, że realizacja wymienionych działań spowoduje zmiany i przekształcenie środowiska w wymiarze lokalnym, ale efekt ekologiczny ich realizacji będzie prowadzić do poprawy stanu środowiska często w wymiarze regionalnym. Zamieszczona poniżej tabela przedstawia zestawienie wybranych działań oraz zagrożenia wynikające z ich realizacji.

Istotne działania ujęte w GPOŚ	Zagrożenia	Elementy środowiska objęte oddziaływaniem
Budowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> • Osady ściekowe • Odory i zanieczyszczenia mikrobiologiczne • Hałas • Ograniczenia w użytkowaniu terenów przyległych 	<ul style="list-style-type: none"> • Wody powierzchniowe • Powietrze • Ludzie • Fauna i flora • Krajobraz
Regulacje cieków wodnych	<ul style="list-style-type: none"> • Hałas ○ Emisja zanieczyszczeń gazowych • Wytwarzanie odpadów 	<ul style="list-style-type: none"> • Wody powierzchniowe • Powietrze • Ludzie • Fauna i flora •
Zagospodarowanie terenu Jeziora Świętego	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiany stosunków wodnych • Zmiany użytkowania gruntów • Przesiedlenia • Zaburzenie w migracji ryb • Hałas • Wytwarzanie odpadów • Urbanizacja terenów 	<ul style="list-style-type: none"> • Wody powierzchniowe • Zmiana zwierciadła wód podziemnych • Fauna i flora • Krajobraz • Ludzie
Budowa ekranów Modernizacja i remonty dróg	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie barier dla przemieszczania się zwierząt • Emisja zanieczyszczeń gazowych • Ścieki z pasa drogowego, • Zajmowanie gruntów 	<ul style="list-style-type: none"> • Powietrze • Krajobraz • Woda • Gleby • Ludzie • Fauna i flora
Budowa farm wiatrowych Budowa elektrowni wodnych Budowa kotłowni wykorzystujących biomasę Budowa ścieżek rowerowych	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie barier dla przemieszczania się zwierząt • Hałas • Wytwarzanie elektromagnetycznego pola • Emisja zanieczyszczeń • Urbanizacja terenów 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiany stosunków wodnych • Krajobraz, • Fauna i flora, • Ludzie, • Gleby, • Woda

Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko wymagać będą zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. (Dz.U. Nr 257 poz. 2573 z późn. zm.) sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko i na tym etapie omówione zostaną prawdopodobne oddziaływania i potencjalny wpływ na środowisko.

Działania realizowane w ramach punktu 1 znacząco wpłyną na poprawę jakości **wód powierzchniowych i podziemnych**. Wprowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej, budowa systemów sieci kanalizacyjnych transportujących ścieki do oczyszczalni niewątpliwie przyczyni się do poprawy jakości środowiska naturalnego. Negatywne oddziaływanie tych inwestycji będzie miało miejsce jedynie w fazie budowy i w przypadku awarii, a także niewłaściwej eksploatacji obiektów.

Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej praktycznie nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko pod warunkiem, że jest prawidłowo zaprojektowana i wykonana. Jednak źle poprowadzona trasa wykopu pod ułożenie przewodu może spowodować np. uruchomienie osuwiska. Późniejsze nieszczelności na sieci przy wypływie wody również mogą przyczynić się do uruchomienia procesów osuwiskowych. Natomiast awaria sieci kanalizacyjnej może doprowadzić do skażenia środowiska glebowego i wód podziemnych ściekami. Może być to także źródło nieprzyjemnych zapachów.

Modernizacja istniejących połączeń komunikacyjnych, poprawa nawierzchni dróg i budowa ekranów akustycznych przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz zmniejszenia **zanieczyszczenia powietrza i hałasu komunikacyjnego** na terenach zabudowanych.

Redukcja niskiej emisji będzie odbywać się poprzez stopniową zmianę nawyków grzewczych (zmiana paliwa na ekologiczne), modernizację istniejących źródeł ciepła i linii przesyłowych, propagowanie odnawialnych źródeł emisji, a efektem będzie poprawa stanu powietrza atmosferycznego, klimatu i warstwy ozonowej. Należy jednak tutaj pamiętać iż nie bez znaczenia będzie aspekt ekonomiczny, który dotychczas znajdował się przed ekologią.

Działania związane z budową urządzeń i instalacji do produkcji energii opartej na źródłach odnawialnych mogą również, oprócz oczekiwanych korzyści, przynieść negatywne oddziaływanie na środowisko, szczególnie w przypadku budowy instalacji wykorzystujących energię wiatru (farmy wiatrowe). Realizacja przedsięwzięć związanych z produkcją energii może spowodować zmiany ilościowe w populacji ptaków, wzrost poziomu hałasu, przekształcenie krajobrazu, zmianę stosunków wodnych.

Niekorzystne oddziaływanie może przejawiać się we wzroście zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego powstałym przy spalaniu biomasy (dotyczy to zwłaszcza tlenków azotu, emisja innych zanieczyszczeń winna się zmniejszyć). Poza tym produkcja biomasy może doprowadzić do zaburzenia stosunków wodnych, dlatego miejscami preferowanymi do uprawy wierzby energetycznej są tereny podmokłe, dna dolin rzecznych itp., powstaną też duże tereny monokultur.

Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym polegać będzie m.in. na budowie nowych linii energetycznych kablowych, ich modernizacji oraz budowie stacji telefonii komórkowej. Organizmy żywe znajdujące się w strefie oddziaływania tych urządzeń są najbardziej narażone na negatywne skutki promieniowania.

Przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami przyczynią się do zwiększenia ilości zbieranych odpadów i jednocześnie zwiększenia udziału odzysku i unieszkodliwiania odpadów w inny sposób niż składowanie

6. Analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektu GPOŚ

Najbardziej wartościowe pod względem przyrodniczym i krajobrazowym obszary gminy zostały objęte ochroną. /OCHK - obszary chronionego krajobrazu/.

Projekt GPOŚ w swych priorytetach i celach zakłada realizację działań z zakresu ochrony środowiska oraz zapobiegania zagrożeniom. Realizacja działań inwestycyjnych będzie negatywnie oddziaływać na środowisko przede wszystkim w pierwszej fazie ich realizacji tj. na etapie budowy różnego rodzaju obiektów i dotyczy w szczególności:

- Robót budowlanych w zakresie infrastruktury kanalizacji sanitarnej
- Robót budowlanych w zakresie infrastruktury dostarczania lub uzdatniania wody
- Regulacji cieków wodnych,
- Robót budowlanych dot. zbiorników małej retencji z funkcją przeciwpowodziową.
- Budowy ferm wiatrowych,
- Robót modernizacyjnych podczas remontów dróg oraz budowie ekranów dźwiękowych.

Niekorzystne oddziaływania dotyczyć będą takich elementów środowiska jak: różnorodność biologiczna, gleby, rzeźba, powietrze, wody powierzchniowe i podziemne.

W fazie eksploatacji przedsięwzięcia zaznaczy się pozytywny wpływ na środowisko. Nie mniej jednak należy się liczyć z oddziaływaniem negatywnym np. rozwój infrastruktury technicznej prowadzi do powstawania nowych barier ekologicznych, lokalizowanie przedsięwzięć w sąsiedztwie rezerwatów przyrody, lasów, ostoi zwierząt itp. może spowodować przemieszczenie się zwierząt, a w skrajnych przypadkach nawet zmniejszenie liczebności populacji roślin i zwierząt. Realizacja przedsięwzięć z zakresu infrastruktury przeciwpowodziowej oraz siłowni wiatrowych jako alternatywnych źródeł energii może powodować znaczące niekorzystne zmiany w środowisku zwłaszcza, gdy inwestycje te będą powstawać na terenach szczególnie cennych przyrodniczo lub w ich najbliższym sąsiedztwie.

Do niekorzystnych oddziaływań realizacji działań projektu dokumentu na środowisko należą:

- Fragmentacja środowiska,
- Zmiany mikroklimatu w najbliższym sąsiedztwie retencyjnych zbiorników wodnych, a tym samym zmiany składu gatunkowego siedlisk w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników wodnych,
- Możliwość wzrostu ilości konfliktów społecznych, zwłaszcza w obszarach szczególnie chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody
- Likwidacja obecnych siedlisk przyrodniczych, oraz powstanie zupełnie nowych zbiorowisk roślinnych związanych ze środowiskiem wodnym w przypadku realizacji retencyjnych zbiorników wodnych, a także wzbogacenie fauny w nowe gatunki,
- Powstanie nowych barier ekologicznych.

Istotnym problemem ochrony środowiska w wielu miejscowościach, jest brak podstawowej infrastruktury technicznej takiej jak wodociągi, sieć kanalizacji zakończone oczyszczalnią ścieków oraz sprawnie działających systemów gospodarki odpadami. Negatywne oddziaływanie w postaci zaburzenia równowagi danego środowiska pojawia się w początkowej fazie realizacji przedsięwzięć związanej robotami budowlanymi, ale efekt powinien przynieść wymierne korzyści zarówno dla ludności (polepszenie jakości życia) jak i dla chronionych wartości przyrodniczych i dóbr kultury.

Brak realizacji działań zawartych w projekcie GPOŚ doprowadzi do systematycznego pogorszenia się jakości elementów środowiska zwłaszcza wód powierzchniowych. Zaniechanie realizacji działań może powodować również negatywne konsekwencje gospodarcze oraz społeczne (pogorszenie się warunków życia mieszkańców, itp.).

Ochrona elementów dziedzictwa kulturowego realizowana jest głównie poprzez:

- Wpisanie do rejestru zabytków województwa podkarpackiego,
- Stosowanie przepisów prawa miejscowego, w tym ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

6.1. Identyfikacja i analiza celów ochrony obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody ze szczególnym odniesieniem do obszarów Natura 2000 (przyjętych i projektowanych)

Tereny o najbardziej cennych walorach przyrodniczych i krajobrazowych znajdują się głównie w południowej i północnej części powiatu. Zostały one już objęte formami ochrony (Obszary chronionego krajobrazu, rezerваты przyrody).

Na terenie gminy znajdują się:

Hyżniańsko-Gwoźnicki OChK o powierzchni 24 620 ha. Zajmuje on południowo-zachodnią część Pogórza Dynowskiego. Rosną tu grądy i buczyna karpacka, a w dolinach rzecznych pozostałości lasów łęgowych. W rezerwacie przyrody "Mójka", znajdującym się na terenie tego Obszaru, przedmiotem ochrony jest las bukowo-jodłowy stanowisko bobra europejskiego. Rezerwat "Wilcze" został utworzony ze względu na kompleks jedliny podgórskiej ze znacznym udziałem buka.

– pomniki przyrody

– obszar Natura 2000 (projektowany)

- **Dolny San i Wisłok** /Shadow List 2006/

Powierzchnia : 3648.3 ha

Kod obszaru : pltmp211

Obszar położony na wysokości 193 - 390m npm obejmuje rzekę San na odcinku od Jarosławia do jej ujścia do Wisły oraz rzekę Wisłok od Rzeszowa do jej ujścia do Sanu.

- **Nad Husowem** /Shadow List 2008/

Powierzchnia : 3490,25 ha
Kod obszaru : pltmp526

Region biogeograficzny: kontynentalny

Typy siedlisk:

6430 górskie i niżowe ziołorośla nadrzeczne i okrajkowe /% pokrycia 0,01/

6510 niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie /% pokrycia 1,0/

9130 żyzne buczyny /% pokrycia 62,02/

9170 grąd środkowoeuropejski /% pokrycia 16,62/

91E0 lasy łęgowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe /% pokrycia 0,01/

W GPOŚ zidentyfikowano cele krótkookresowe i średniookresowe dotyczące ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz zrównoważonego rozwoju lasów. **Do celów krótkookresowych należą:**

- Wdrażanie zasad ochrony i racjonalnego użytkowania.

a do celów średniookresowych należą:

- Zachowanie oraz ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej.
- Podnoszenie wartości krajobrazu poprzez działania skierowane na ochronę, zrównoważone gospodarowanie, planowanie i odtwarzanie krajobrazów

Realizacja zidentyfikowanych działań będzie przede wszystkim prowadzić do:

- Zachowania korzystnych warunków środowiskowych,
- Zachowania korzystnych warunków krajobrazowych,
- Ochrony różnorodności biologicznej.

6.2. Identyfikacja i analiza możliwości rozwoju energetyki odnawialnej (w tym wiatrowej), z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z konieczności zapewnienia właściwych warunków funkcjonowania obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Rozwój energetyki odnawialnej jest elementem zrównoważonego rozwoju, a potrzeba jej rozwoju wynika m.in. z:

- Konieczności ograniczenia emisji ze spalania surowców (paliw) energetycznych,
- Wyczerpywania się zasobów surowcowych,
- Zobowiązań międzynarodowych dotyczących ochrony powietrza, zwłaszcza wynikających z: Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu oraz z Protokołu z Kioto.

Dyrektywa Unii Europejskiej o promocji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych nakłada na kraje członkowskie wspólnoty obowiązek wzrostu udziału ze źródeł odnawialnych. W 2005 roku został przyjęty przez Radę Ministrów dokument Polityka energetyczna polski do 2025 roku. Wg tego dokumentu w 2010 roku zostanie osiągnięty i utrzymany do końca okresu prognozy (2025 rok) co najmniej 7,5% udział źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej.

Dla uzyskania wskaźnika 7,5% udziału źródeł odnawialnych w 2010 roku należy zainstalować w latach 2005 – 2010 około 2000 MW w elektrowniach wiatrowych, umożliwić współspalanie biomasy w elektrowniach węglowych dla uzyskania 1000 MW oraz pozyskać około 5mln ton biomasy. Przyjęty przez Sejm RP w 2001 roku dokument Strategia rozwoju energetyki odnawialnej zakłada wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w bilansie paliwowo – energetycznym kraju z 2,5% do 7,5% w 2010 roku oraz do 14% w 2020 roku w strukturze zużycia energii pierwotnej.

Projekt GPOŚ zakłada propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, szczególnie pod względem potencjalnego wykorzystania energii wiatru.

Należy zaznaczyć, że produkcja energii przez turbiny wiatrowe powoduje:

- Zmniejszenie produkcji energii ze źródeł konwencjonalnych,
- Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska,
- Zmniejszenie wydobycia złóż kopalnianych,
- Zmniejszenie natężenia występowania kwaśnych deszczów,
- Zmniejsza degradację środowiska.

Farmy wiatrowe stwarzają potencjalne zagrożenie dla ptaków, są źródłem hałasu, a także powodują znaczące zmiany w krajobrazie. Konieczne jest zatem spojrzenie na to zagadnienie w sposób globalny. Należy uwzględnić zarówno wady jak i zalety parków wiatrowych.

Różnorodność wytwarzania energii odnawialnej przekłada się na różnorodność oddziaływania na środowisko. Jedną z zalet energii odnawialnej jest brak wytwarzania odpadów, produkcji ścieków oraz emisji zanieczyszczeń do środowiska, z wyjątkiem wykorzystania biomasy. Ponadto w przypadku plantacji roślin energetycznych mogą pojawić się zagrożenia dla środowiska takie jak np.: powstanie wielkoobszarowych monokultur, ograniczenie bioróżnorodności i wyjaławianie gleb.

6.3. Identyfikacja i analiza problematyki dotyczącej ochrony powietrza atmosferycznego

Gmina Łañcut pod względem jakości powietrza zalicza się do czystszych regionów w Polsce. Wielkość emisji zorganizowanej gazów i pyłów ze źródeł punktowych, zaliczonych do znacząco oddziałujących na jakość powietrza, na przestrzeni ostatnich lat sukcesywnie uległa zmniejszeniu.

Szacunkowe dane ostatnich lat wskazują na znaczne ilości zanieczyszczeń powietrza (emisja nieorganizowana) wprowadzane z sektora komunalno-bytowego i komunikacji i ich wzrastający wpływ na stan atmosfery. Zjawisko to jest szczególnie odczuwalne na terenach zurbanizowanych, zwłaszcza w sezonie grzewczym.

Cele określone w GPOŚ to:

- Spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza atmosferycznego,
- Przeciwdziałanie globalnym zmianom klimatu poprzez sukcesywną redukcję emisji gazów cieplarnianych.
- Ograniczenie emisji niskiej ze źródeł komunalnych i ogrzewnictwa indywidualnego oraz emisji z transportu i jej oddziaływania,
- Zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych

Podstawowe działania służące ich osiągnięciu:

- Ograniczanie emisji komunikacyjnej i ochrona przed jej negatywnym oddziaływaniem poprzez modernizację istniejących połączeń komunikacyjnych, remonty dróg, tworzenie warunków do rozwoju ruchu rowerowego;
- Redukcja niskiej emisji poprzez modernizację istniejących źródeł ciepła – poprawę sprawności w procesach spalania i stosowanie ekologicznych nośników energii, modernizację linii przesyłowych, termomodernizację budynków,
- Monitoring i ocena jakości powietrza w strefach zgodnie z wymogami ustawowymi,
- Wszelkie działania edukacyjne i promocyjne dotyczące upowszechniania wykorzystania odnawialnych źródeł energii, stosowania ekologicznych nośników energii, edukacja na temat szkodliwości spalania materiałów odpadowych różnego pochodzenia,
- Realizacja zadań przewidzianych dla poprawy infrastruktury drogowej, a w szczególności remonty nawierzchni i przebudowy dróg,
- Tworzenie warunków do rozwoju ruchu rowerowego poprzez budowę ścieżek rowerowych,
- Redukcja niskiej emisji poprzez: modernizację układów technologicznych kotłowni komunalnych i w obiektach użyteczności publicznej z wykorzystaniem paliw ekologicznych, termomodernizację budynków, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w szczególności na terenach cennych pod względem przyrodniczym,
- Propagowanie zwiększania wykorzystania paliw alternatywnych (np. biopaliwa),
- Promocja i wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii,

Tak określone cele i działania inwestycyjne, informacyjno-edukacyjne i kontrolne oraz ich sukcesywna realizacja powinny przyczynić się do stopniowej poprawy stanu jakości powietrza oraz eliminacji zagrożeń na terenach skupisk ludności.

Zaproponowane w omawianym dokumencie zadania i działania prowadzić będą do rozwiązania podstawowych problemów w zakresie ochrony powietrza i klimatu.

6.4. Identyfikacja i analiza problematyki dotyczącej ochrony przed hałasem, w szczególności w odniesieniu do inwestycji liniowych oraz obszarów problemowych

Badania z ostatnich lat wskazują na systematyczne poszerzanie się obszarów o niekorzystnym klimacie akustycznym oraz wzroście liczby ludności narażonych na szkodliwe oddziaływanie hałasu.

Wyróżnia się następujące główne rodzaje hałasu: przemysłowy, komunalny i komunikacyjny. W związku jednak z rozwojem nowoczesnych technologii produkcji oraz transformacją gospodarki zasięg hałasu przemysłowego systematycznie się zmniejsza. Coraz częściej mamy za to do czynienia z hałasem komunalnym (lokale rozrywkowe w porze nocnej, drobna wytwórczość i usługi, instalacje klimatyzacyjno-wentylacyjne z pomieszczeń handlowych,

biurowych i usługowych), który na terenach zwartej zabudowy powoduje lokalną uciążliwość akustyczną. Najważniejszym jednak źródłem zakłóceń klimatu akustycznego na terenie gminy jest hałas drogowy. Wiąże się on z rozwojem motoryzacji i wzrostem liczby pojazdów samochodowych na drogach oraz faktem iż przez gminę przebiegają droga krajowa A4 i drogi wojewódzkie. Te arterie komunikacyjne charakteryzują się wysokim natężeniem ruchu.. Najbardziej zagrożone w tym zakresie są tereny położone przy szlakach tranzytowych, gdzie w większości notowano przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. Niewielkie znaczenie w gminie ma emisja hałasu kolejowego z uwagi na ograniczenie połączeń kolejowych.

W projekcie GPOŚ zapisane zostały działania, których realizacja ma przyczynić się do poprawy klimatu akustycznego. Należą do nich działania inwestycyjne i nieinwestycyjne w różnym czasookresie realizacyjnym.

Do działań inwestycyjnych średniookresowych należą:

- Stosowanie zabezpieczeń ekologicznych (ekranów akustycznych), modernizacje i remonty nawierzchni dróg, modernizacja istniejących połączeń komunikacyjnych,
- Stosowanie rozwiązań technicznych zapobiegających powstawaniu i przenikaniu hałasu do środowiska oraz środków zmniejszających poziom hałasu,
- Zabezpieczanie przed degradacją obszarów, gdzie sytuacja akustyczna jest korzystna,

Do działań krótkookresowych należą takie, które mają na celu:

- Wspieranie inwestycji zmniejszających narażenie na hałas komunikacyjny poprzez budowę ekranów akustycznych i modernizację odcinków dróg najbardziej uciążliwych, co dotyczy przede wszystkim miejscowości położonych przy drodze krajowej nr 4 i drogach wojewódzkich,
- Tworzenie warunków do rozwoju ruchu rowerowego poprzez budowę ścieżek rowerowych,
- Wspieranie ograniczania emisji hałasu pochodzącego z sektora gospodarczego m.in. poprzez kontrole przestrzegania obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa,

6.5. Identyfikacja i analiza problematyki zagrożenia powodzią z uwzględnieniem również projektów dokumentów

Wszystkie działania wraz ze sposobami zarządzania zasobami wodnymi w ramach wspólnej polityki wodnej są regulowane Prawem Wodnym i Ramową Dyrektywą Wodną (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Europy).

„Polityka ekologiczna państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011- 2014” w punkcie 5.3. Kształtowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią zawiera następujący cel średniookresowy do osiągnięcia w 2014r.:

Efektywna ochrona przed powodzią i suszą z następującymi kierunkami działań:

- Właściwe utrzymanie wód i urządzeń wodnych,
- Modernizacja systemu melioracji wodnych,

Priorytetem w realizacji zadań inwestycyjnych ochrony przed skutkami powodzi będzie przede wszystkim zapewnienie bezpieczeństwa ludzi i kraju przy zachowaniu wysokiego poziomu ochrony środowiska, różnorodności biologicznej i przyrodniczej.

„Strategia gospodarki wodnej” przyjęta przez Radę Ministrów 13 września 2005r. określa szereg działań prowadzących do osiągnięcia celu „Podniesienie skuteczności ochrony przed powodzią i suszą”, które są zbieżne z działaniami zawartymi w tej dziedzinie w projekcie GPOŚ.

Program Operacyjny „Infrastruktura i środowisko” na lata 2007-2013 zakłada w III osi priorytetowej zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska:

- Zwiększenie ilości zasobów dyspozycyjnych niezbędnych dla ludności i gospodarki kraju oraz stopnia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego,
- Zwiększenie naturalnej retencji dolin rzecznych z zachowaniem dobrego stanu ekologicznego,
- Zwiększenie ochrony przed skutkami zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałanie poważnym awariom, usuwanie ich skutków i przywracanie środowiska do stanu właściwego oraz wzmacnianie wybranych elementów systemu zarządzania środowiskiem.

„Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań” zatwierdzona przez Radę Ministrów 23 lutego 2003r. w dziale „Środowisko” i dziedzinie gospodarki wodnej formułuje m.in. następujące działania:

- Skuteczna ochrona różnorodności biologicznej rzek i odtwarzanie ich ciągłości ekologicznej,
- Wdrożenie sprzyjających przyrodzie metod ochrony przeciwpowodziowej.

Po przeprowadzonej analizie powyższych dokumentów można stwierdzić, że wytyczne w nich zawarte zostały uwzględnione w projekcie Programu ochrony środowiska Gminy Łańcut.

Na terenie gminy brak jest większych cieków wodnych, dlatego też działania są nastawione na opóźnienie i obniżenie odpływu powodziowego oraz dotyczą właściwego planowania i kształtowania terenów zagrożonych, uwzględniających ograniczenia lokalizacji, rodzaju i intensywności ich zabudowy.

Cały Powiat łańcucki należy uznać za obszar o dość dużym stopniu zagrożenia powodziowego. Szczególnie narażone są obszary położone w dolinie rzeki Wiśłok (dotyczy to także miejscowości na terenie gminy Łańcut, przez które przepływają ciek wodne będące dopływami Wiśłoka).

Najgorsze w skutkach są wezbrania opadowe występujące w okresie letnim i spowodowane deszczami rozlewnymi o znacznych wielkościach sum dobowych i trwające przez okres kilku dni. Obserwuje się wówczas wysokie o znacznej prędkości przesuwania kulminacje fal, często nakładanie się na siebie fal wezbraniowych oraz duży zasięg wezbrań najczęściej regionalny. Również groźne są wezbrania spowodowane krótkotrwałymi o wyjątkowej intensywności deszczami nawalnymi, lecz ich skutki zazwyczaj ograniczone są do skali lokalnej.

W GPOŚ zostały uwzględnione działania związane z regulacją i utrzymaniem koryt cieków wodnych zgodnie z zasadami dobrej praktyki w utrzymaniu rzek. Wszystkie inne działania są nastawione na opóźnienie i obniżenie odpływu powodziowego oraz dotyczą właściwego planowania i kształtowania terenów zagrożonych, uwzględniających ograniczenia lokalizacji, rodzaju i intensywności ich zabudowy.

6.6. Identyfikacja i analiza problematyki dotyczącej promieniowania niejonizującego w kontekście braku kompleksowych danych o stanie środowiska w tym zakresie

Podstawowym źródłem prawa w zakresie ochrony środowiska przed promieniowaniem elektromagnetycznym niejonizującym jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z tą ustawą ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- Utrzymane poziomu pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach,
- Zmniejszanie poziomu pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych gdy nie są one dotrzymane.

Dodatkową wykładnią prawa w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

Promieniowanie niejonizujące będące elementem promieniowania elektromagnetycznego towarzyszyło człowiekowi na każdym etapie życia. Promieniowanie uważa się za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiska, dlatego tak istotne jest prowadzenie pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych.

Główne źródła pól elektromagnetycznych stanowią: urządzenia energetyczne, telekomunikacyjne, radiolokacyjne i radionawigacyjne. Niekorzystny wpływ urządzeń emitujących promieniowanie elektromagnetyczne przejawia się tak zwanym efektem termicznym. U roślin powoduje to opóźniony wzrost i zmiany w budowie zewnętrznej, u zwierząt natomiast różnego rodzaju zaburzeń (neurologicznych, itp.). Organizmy żywe znajdujące się w strefie oddziaływania tych urządzeń są najbardziej narażone na negatywne skutki promieniowania. Jedyną metodą ochrony będzie prowadzenie monitoringu i wyznaczanie stref zagrożeń. W procesach życiowych promieniowanie elektromagnetyczne może powodować zmiany biologiczne, wpływa na przebieg i może powodować wystąpienie zaburzeń między innymi funkcji odśrodkowego układu nerwowego, narządów słuchu i wzroku. Pole elektromagnetyczne wytwarzane przez silne źródło promieniowania zmienia warunki bytowania człowieka. Do najważniejszych czynników mający wpływ na oddziaływanie promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka, czyli parametrów pola należą:

- Odległość od źródła promieniowania,
- Natężenie pola elektromagnetycznego,
- Czas przebywania w tym polu (czas ekspozycji).

W przeciwieństwie do wielu fizycznych czynników środowiska jak np. hałas, występowanie pola elektromagnetycznego nie jest rejestrowane przez zmysły człowieka, co pomniejsza świadomość występującego zagrożenia. Co więcej brak jest kompleksowego monitoringu w zakresie występowania pola elektromagnetycznego czy zasięgu promieniowania niejonizującego, co uniemożliwia pełną ocenę skali rzeczywistego oddziaływania wokół obiektów i urządzeń wytwarzających pole elektromagnetyczne.

Jednym z celów projektu GPOŚ jest ochrona przed promieniowaniem niejonizującym. Realizacja i funkcjonowanie przedsięwzięć wyszczególnionych w projekcie GPOŚ nie powinno negatywnie oddziaływać na środowisko, niemniej jednak mogą pojawić się sytuacje konfliktowe w stosunku do lokalizacji stacji telefonii komórkowej.

7. Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym krajowym i wojewódzkim, istotnych z punktu widzenia projektu GPOŚ oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Nadrzędnym celem projektu GPOŚ jest takie gospodarowanie zasobami środowiska, które pozwoli nam zachować jego naturalne walory przy jednoczesnym dążeniu do wzrostu gospodarczego.

We wspomnianych wyżej dokumentach w pierwszej kolejności dokonano analizy i oceny stanu środowiska w województwie, a następnie określono główne priorytety i cele ochrony środowiska. Ze względu na czas realizacji podzielono je na krótkookresowe i średniookresowe, a w ich obrębie wyznaczono szczegółowo kierunki działań w zakresie realizacji określonych celów.

W GPOŚ wyznaczono działania w ramach następujących priorytetów ekologicznych:

- Ochrony wód,
- Przeciwdziałania zagrożeniom środowiska,
- Gospodarki odpadami,
- Ochrona powietrza,
- Ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazu oraz zrównoważonego rozwoju lasów (ochrona przyrody) ,
- Ochrony powietrza atmosferycznego,
- Ochrony przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym,

Wszystkie te priorytety zgodne są z wyższej rangi dokumentami określającymi politykę w dziedzinie gospodarki i ochrony środowiska.

8. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania na środowisko, zabytki i zdrowie ludzi wybranych priorytetowych działań inwestycyjnych, realizowanych w ramach POŚ dla Gminy Łańcut

Nazwa projektu	Efekt projektu	Rodzaj oddziaływania na środowisko, zdrowie i życie ludzi
Kontynuacja budowy kanalizacji (Kraczkowa-Działy, Albigowa-Honie, Handzlówka)	Ochrona wód przed zanieczyszczeniem	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, mieszane
Dalsza rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowych (Albigowa-Honie, Handzlówka)	Zapewnienie mieszkańcom gminy odpowiedniej jakości	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, mieszane
Zagospodarowanie Jeziora Świętego na potrzeby turystyczno-rekreacyjne	Wykorzystanie zbiornika wodnego	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, mieszane
Modernizacja dróg	Ochrona powietrza atmosferycznego, klimatu i warstwy ozonowej, ochrona przed hałasem	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, mieszane
Przebudowa drzewostanów uszkodzonych i niezgodnych z siedliskiem oraz pielęgnowanie istniejących i tworzenie nowych form ochrony przyrody	Przywrócenie terenom odpowiedniej szaty roślinnej Ochrona różnorodności biologicznej	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe
Edukacja ekologiczna	-----	-----
Regulacja cieków wodnych	Przeciwdziałania zagrożeniom środowiska	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, mieszane
Wzmocnienie systemu kontroli przewożonych towarów i materiałów niebezpiecznych	Przeciwdziałania zagrożeniom środowiska	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, mieszane
Budowa Fermy Wiatrowej Gminie Łańcut [o mocy ~ 60 MW]	Ochrona powietrza atm., pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, mieszane

Z przeprowadzonej analizy wynika, że najbardziej korzystne dla środowiska będą działania realizowane w ramach priorytetów:

- Ochrona przyrody,
- Ochrona powietrza atmosferycznego,
- Ochrona wód

Najwięcej potencjalnie niekorzystnych oddziaływań na środowisko będzie wiązać się z realizacją działań w ramach działań:

- Regulacja cieków wodnych,
- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska,
- Ochrona powietrza - Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych.

Należy przy tym zaznaczyć, że funkcjonowanie zrealizowanych już działań będzie korzystnie wpływać na stan środowiska i zdrowie ludzi.

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie i kompensację przyrodniczą przewidywanych negatywnych oddziaływań na środowisko realizacji projektowanego dokumentu

Projekt GPOŚ jest dokumentem służącym poprawie stanu środowiska, jego poszczególnych komponentów poprzez sformułowanie priorytetowych celów i realizujących je podmiotów w ramach nakreślonych działań i zadań.

Realizacja zadań związanych z lokalizacją i realizacją przedsięwzięć inwestycyjnych w może potencjalnie wiązać się z negatywnym oddziaływaniem na środowisko, zarówno na etapie budowy jak i funkcjonowania.

W GPOŚ będą to przedsięwzięcia związane z:

- Ochroną wód – inwestycje w zakresie infrastruktury komunalnej (m.in. wodociągi, kanalizacja),
- Ochroną przed hałasem i poprawą klimatu akustycznego tj. realizacja nowych inwestycji drogowych,
- Wykorzystaniem energii odnawialnej (budowa farm wiatrowych)

Negatywne oddziaływanie tych inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez m.in. prawidłowy wybór lokalizacji, gdyż skala potencjalnych przekształceń środowiska zależna jest w istotnym stopniu od lokalnych uwarunkowań przyrodniczych. Ponadto prawodawstwo polskie w zakresie ochrony środowiska daje narzędzie zapobiegania i ograniczania przewidywanych negatywnych oddziaływań przedsięwzięć mogących znacząco wpływać na stan środowiska w postaci procedur postępowania w sprawie ocen oddziaływania na środowisko oraz przepisów prawa dotyczących pozwoleń zintegrowanych, standardów emisyjnych z instalacji oraz systemu kontroli przestrzegania przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska. Szczególnej uwagi wymagają procesy projektowe inwestycji, w tym wybór technologii oraz przeprowadzenie dokładnej analizy oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia.

Zapobieganie i ograniczanie przewidywanych negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogą być rezultatem realizacji niektórych działań i przedsięwzięć omawianych dokumentów następować będzie poprzez:

- Właściwy wybór lokalizacji przedsięwzięć poprzedzony wariantowaniem i szczegółowym rozpoznaniem lokalnych warunków przyrodniczych,
- Przy projektowaniu i realizacji przedsięwzięć zastosowanie odpowiednich rozwiązań technologicznych, konstrukcyjnych i materiałowych, w tym stosowanie technologii spełniających kryteria BAT,

- Zastosowanie rozwiązań minimalizujących presję na środowisko np. w przypadku realizacji inwestycji drogowych /zapewnienie przepustów i kładek dla migrujących zwierząt, wykonanie okratowania urządzeń odwadniających pasy drogowe,

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie GPOŚ, uzasadnienie ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Zgodnie przepisami prawa zakres prognozy oddziaływania na środowisko powinien obejmować przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań przyjętych w projekcie dokumentu podlegającego postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko.

W przypadku projektu GPOŚ wskazanie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań przyjętych w projekcie Programu jest w zasadzie niemożliwe. Projekt GPOŚ jest dokumentem skutkującym wprowadzeniem rozwiązań proekologicznych. Opracowany został z uwzględnieniem aktualnie obowiązujących wymogów prawnych w zakresie ochrony środowiska (Dyrektyw UE i ich transpozycji do prawa polskiego), uwarunkowań wynikających z aktualnego stanu środowiska na terenie gminy oraz z uwzględnieniem zidentyfikowanych podstawowych problemów i zagrożeń – naturalnych i antropogenicznych. Stąd sporządzenie wariantu alternatywnego z propozycją rozwiązań ograniczania przewidywanego negatywnego oddziaływania jest utrudnione.

W projekcie GPOŚ zostały określone priorytetowe cele ekologiczne i działania służące ich realizacji. Niemniej nie można całkowicie wykluczyć negatywnego oddziaływania na środowisko części inwestycji zaproponowanych w omawianym dokumencie, pomimo założenia, iż mają służyć jego poprawie i ochronie.

Możliwe do zaproponowania rozwiązania alternatywne z zakresu zadań nie inwestycyjnych i edukacji ekologicznej, ograniczające potrzebę intensywnych procesów inwestycyjnych, mogących negatywnie wpływać na środowisko zostały ujęte i wyeksponowane w projekcie GPOŚ.

W projekcie GPOŚ są to przede wszystkim propozycje zadań takich jak:

- W zakresie ochrony wód – modernizacja wodociągów, promocja urządzeń oszczędzających wodę,
- W zakresie ochrony przed hałasem, ochrony powietrza atmosferycznego i energochłonności i oszczędzania surowców nieodnawialnych – poprawa jakości dróg, wspieranie infrastruktury społecznej i usług na poziomie lokalnym, ograniczającym potrzebę podróżowania, budowa ekranów akustycznych, promowanie i wspieranie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
- Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez różnego rodzaju akcje proekologiczne
- Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, wg GPGO

Wobec powyższego, w zasadzie jedynym nasuwającym się rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji zadań określonych w projekcie PPOŚ co mogłoby wiązać się z brakiem poprawy lub nawet pogorszeniem stanu poszczególnych elementów środowiska oraz potęgowaniem istniejących już zagrożeń. Przyjęte w projekcie PPOŚ rozwiązania, łącznie z istotnym promowaniem działań edukacyjnych, mających na celu minimalizację ilości odpadów komunalnych wytwarzanych i usuwanych, wspieranie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami w przemyśle, wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami w zasadzie wyczerpują możliwości przedstawienia wariantów alternatywnych.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu GPOŚ jest dokumentem wspomagającym Program poprzez wskazanie na ewentualne powstanie zagrożeń związanych z niepełną jego realizacją. W szczególności zagrożenia mogą pojawić się w przypadku ograniczenia środków jakie są niezbędne do doprowadzenia planowanych przedsięwzięć do zakończenia. Z tego względu jednym z kierunków wariantowania są rozwiązania nisko kosztowe lub długoterminowe.

Napotkane trudności związane z realizacją niektórych zadań określonych w projekcie GPOŚ to:

- Pozyskanie terenów pod inwestycje (odpowiednie warunki geologiczne, hydrogeologiczne, przyrodnicze),
- Konflikty społeczne,
- Wysokie koszty realizacji (zwłaszcza na terenach o niekorzystnym ukształtowaniu),

11. Informacja o przewidywanych metodach analizy ustaleń projektu GPOŚ oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Warunkiem osiągnięcia założonych celów ekologicznych jest konsekwentna realizacja działań określonych w projekcie GPOŚ, jego okresowa weryfikacja i aktualizacja wraz z oceną skutków dla środowiska. Odpowiedzialni za to są uczestnicy wdrażania projektu GPOŚ Zarządzenie, realizacja i kontrola projektu GPOŚ na poziomie gminnym, prowadzone będą przez administrację samorządową oraz przez inne instytucje w zakresie i z zastosowaniem instrumentów określonych ustawami.

Analiza i ocena realizacji przedsięwzięć zawartych w analizowanym projekcie dokumentu prowadzona będzie poprzez monitoring oparty na danych statystycznych WUS i GUS, danych Państwowego Monitoringu Środowiska – WIOŚ w Rzeszowie oraz informacji pochodzących od organów ochrony środowiska i administracji realizujących przepisy prawa w zakresie ochrony środowiska.

Zakres monitoringu będzie obejmował:

- Zmiany stanu środowiska w odniesieniu do roku bazowego,
- Stopień realizacji celów ekologicznych,
- Oceny wykonania przyjętych działań,
- Zmian realizacyjnych projektu GPOŚ

Obowiązkiem Wójta Gminy jest sporządzanie co 2 lata raportu z wykonania GPOŚ, który przedkładany będzie Radzie Gminy. Raport oraz ocena uwarunkowań realizacji ocenianego dokumentu stanowi podstawę do aktualizacji strategii i poprawy stanu środowiska. Program ochrony środowiska uchwała się co najmniej raz na 4 lata.

Zamieszczone w projekcie GPOŚ propozycje wskaźników monitorowania realizacji działań pozwalają ocenić zmiany jakie nastąpią w środowisku w wyniku realizacji tych działań.

12. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Położenie Gminy, jak również zakres działań przewidywanych do realizacji w ramach wdrażania GPOŚ determinują brak transgranicznego oddziaływania projektu ww. dokumentu .

13. Wnioski końcowe

Celem prognozy oddziaływania na środowisko było ustalenie czy i w jaki sposób działania ujęte w ramach priorytu GPOŚ mogą oddziaływać na środowisko. Zidentyfikowane w projekcie Programu cele, priorytety ekologiczne oraz działania wpisują się w cele w zakresie ochrony środowiska, jakie zostały ustalone na poziomie wojewódzkim, krajowym i międzynarodowym. Dla większości przedsięwzięć przewidywanych do realizacji w ramach projektu GPOŚ bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie miało charakter lokalny. Ponadto należy zaznaczyć, że w fazie realizacji zaznaczą się niewielkie oddziaływania niekorzystne, a dopiero funkcjonujące przedsięwzięcia będą przyczyniały się do poprawy stanu środowiska. Niekorzystne oddziaływania mogą być znacznie ograniczone np. poprzez wybór odpowiedniej lokalizacji, właściwą realizację oraz użytkowanie.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że najbardziej korzystne dla środowiska będą działania realizowane w ramach priorytetów:

- Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu oraz zrównoważony rozwój lasów,
- Ochrona powietrza atmosferycznego, klimatu i warstwy ozonowej,
- Pozyskiwanie energii z e źródeł odnawialnych.

Najwięcej potencjalnie niekorzystnych oddziaływań na środowisko będzie wiązać się z realizacją działań w ramach priorytetów:

- Ochrona i efektywne wykorzystanie zasobów wodnych,
- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska,
- Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych.

W przypadku realizacji działań prowadzonych na terenach objętych ochroną przyrody bądź należy szczegółowo rozważyć wszystkie oddziaływania. Dotyczy to szczególnie realizacji odnawialnych źródeł energii (zwłaszcza w zakresie energetyki wiatrowej, dróg.)

Szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko realizowanych przedsięwzięć możliwa będzie na etapie wydawania decyzji środowiskowej.

Zaniechanie realizacji działań określonych w priorytetach ekologicznych prowadzić będzie do pogorszenia stanu środowiska i pogorszenia jakości życia mieszkańców.

Przeprowadzona analiza i ocena działań w ramach priorytetów ekologicznych w projekcie GPOŚ pozwala na stwierdzenie, że generalnie ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużycia zasobów środowiskowych.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu dokumentu „Program ochrony środowiska Gminy Łańcut na lata 2008 – 2011 z uwzględnieniem lat 2012 – 2015 wynika z ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko /art. 46 pkt. 2/ (Dz. U. z 2008r. Nr 199 poz. 1227).

Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199 poz. 1227) określa nowe zasady i tryb postępowania w sprawach:

- o udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie,
- o ocen oddziaływania na środowisko i transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- o oraz udziału społeczeństwa w ochronie środowiska

wcześniej regulowanych ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.z 2008r. Nr 25 poz.150, z późn.zm.). Określa także organy administracji właściwe w tych sprawach.

Ustawa wprowadza również szereg zmian o różnym charakterze w 16 uchwalonych wcześniej ustawach. Konsekwencją nowych regulacji jest m.in. usunięcie z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska rozdziałów dot. ocen oddziaływania na środowisko oraz udziału społeczeństwa w postępowaniach dotyczących ochrony środowiska.

Celem ww. zmian ustawowych, w tym zmian procedur i zmian organizacji służb ochrony środowiska jest:

- usunięcie niezgodności polskiego prawa z prawem wspólnotowym,
- ujednoczenie, a przede wszystkim przyspieszenie procedur przygotowania wielkich inwestycji infrastrukturalnych - w szczególności dróg ekspresowych i autostrad.

Ustawa precyzuje kwestie udziału społeczeństwa w opracowywaniu dokumentów oraz przy podejmowaniu decyzji dot. środowiska i jego ochrony (w tym ocen oddziaływania na środowisko oraz pozwoleń zintegrowanych) stosownie do przepisów Konwencji z Aarhus oraz dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska, rozszerzając prawa społeczeństwa w odniesieniu do wcześniej obowiązującego stanu prawnego.

- **Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE** w sprawie oceny oddziaływania niektórych planów i programów na środowisko, art. 3, ust. 1 – postępowanie w sprawie OOS będzie przeprowadzane dla opracowań, których uchwalenie, bądź przyjęcie może mieć znaczące skutki dla środowiska,
- **Dyrektywy 2003/4/WE** w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska, gwarantująca każdemu dostęp do informacji o środowisku będących w posiadaniu organów władzy publicznej. Informacje o środowisku są udostępniane każdemu, kto się o to zwróci z wnioskiem o ich udostępnienie.
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu dokumentu **GPOŚ** uwzględnia zagadnienia określone art. 51. ust. 1. ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz zakres merytoryczny wynikający z uzgodnień z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym.

Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest:

- ✓ Identyfikacja możliwych do określenia skutków środowiskowych (głównie pozytywnych oraz negatywnych) realizacji działań określonych w ramach zidentyfikowanych celów,
- ✓ Identyfikacja i eliminacja tych działań, których negatywne skutki środowiskowe pozostają w sprzeczności z wymogami prawa,
- ✓ Ustalenie czy realizacja działań, projektów w zidentyfikowanych celach sprzyja ochronie środowiska przyrodniczego i zrównoważonemu rozwojowi województwa podkarpackiego oraz czy w wystarczający sposób zapobiega powstawaniu konfliktów i zagrożeń,
- ✓ Wskazanie, jeżeli jest to zasadne, rozwiązań alternatywnych przyczyniających się do zmniejszenia obciążeń środowiska.

Prognoza oddziaływania na środowisko odnosi się do zbioru różnych działań realizowanych w ramach zidentyfikowanych priorytetów, które będą realizowane na terenie powiatu łańcuckiego. Projekt wskazuje rejony koncentracji działań służących ochronie pewnych elementów środowiska, ale zarazem mogących oddziaływać na inne elementy.

W najbardziej niekorzystnych sytuacjach oddziaływania mogłyby się nakładać i kumulować. W prognozie oddziaływania na środowisko starano się zwracać uwagę przede wszystkim na potencjalne, możliwe do zidentyfikowania, zagrożenia dla środowiska, zabytków, zdrowia ludzi, dlatego też najbardziej skoncentrowano się na zagrożeniach, jakie mogą powstać w wyniku realizacji działań inwestycyjnych w ramach zidentyfikowanych priorytetów.

Przy opracowaniu Prognozy wykorzystano doświadczenia i metodykę zastosowaną w różnych prognozach opracowanych dla dokumentów strategicznych. Analiza celów

zdefiniowanych w projekcie GPOŚ wykazała, że są one zgodne z celami dokumentów strategicznych gminy, powiatu i województwa oraz realizują cele środowiskowe ujęte w krajowych i międzynarodowych dokumentach strategicznych.

W Prognozie przeanalizowano, w jaki sposób realizacja wszystkich działań wpłynie na: emisję zanieczyszczeń do powietrza, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie do środowiska ścieków, korzystanie z wody, bioróżnorodność, krajobraz, powierzchnię ziemi łącznie z glebą, obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie przyrody, wykorzystanie przestrzeni, zabytki oraz zdrowie ludzi.

Oddziaływanie na środowisko określano jako: neutrale, potencjalnie niekorzystne, niekorzystne, potencjalnie korzystne, korzystne. Dla potrzeb analiz skoncentrowano się na tych działaniach, których realizacja bezpośrednio będzie ingerować w środowisko, przy czym brano pod uwagę łącznie etap budowy i funkcjonowania. Dokonano także analizy przewidywanego znaczącego oddziaływania na środowisko, zabytki i zdrowie ludzi działań realizowanych w ramach priorytetów ekologicznych.

Zidentyfikowano prawdopodobne skutki środowiskowe w zależności od trwałości ich występowania (krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe) oraz w zależności od rodzaju oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane). Punktem odniesienia był istniejący stan środowiska.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych działań.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że najbardziej korzystne dla środowiska będą działania realizowane w ramach priorytetów:

- Ochrona przyrody,
- Ochrona powietrza atmosferycznego,
- Ochrona wód

Najwięcej potencjalnie niekorzystnych oddziaływań na środowisko będzie wiązać się z realizacją działań w ramach działań:

- Regulacja cieków wodnych,
- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska,
- Ochrona powietrza - Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych

Działania zmierzające do realizacji zamierzeń inwestycyjnych związanych z produkcją energii ze źródeł odnawialnych będą koncentrować się na obszarach, gdzie występują udokumentowane źródła i zasoby energii odnawialnej, przy czym produkcja i dostarczanie energii do odbiorców może odbywać się z następujących obiektów: siłowni wiatrowych, małych elektrowni wodnych, instalacji wykorzystujących energię słoneczną, geotermalną, biogaz i biomasę.

Koniecznym jest zaznaczenie, że dla województwa podkarpackiego nie został jeszcze opracowany program możliwości rozwoju energetyki wiatrowej, ani żaden program dotyczący oceny zasobów i potencjalnych możliwości pozyskania surowców dla energetyki odnawialnej.

Zapobieganie i ograniczanie przewidywanych negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogą być rezultatem realizacji niektórych działań i przedsięwzięć omawianych dokumentów następować będzie poprzez:

- ✓ Właściwy wybór lokalizacji przedsięwzięć poprzedzony wariantowaniem i szczegółowym rozpoznaniem lokalnych warunków przyrodniczych, co jest szczególnie istotne w kontekście specyfiki województwa, charakteryzującego się znacznym udziałem obszarów objętych ochroną prawną w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie przyrody,
- ✓ Przy projektowaniu i realizacji przedsięwzięć zastosowanie odpowiednich rozwiązań technologicznych, konstrukcyjnych i materiałowych, w tym stosowanie technologii spełniających kryteria BAT,
- ✓ Zastosowanie rozwiązań minimalizujących presję na środowisko

Należy zaznaczyć, że funkcjonowanie zrealizowanych już działań będzie korzystnie wpływać na stan środowiska i zdrowie ludzi.

W projekcie GPOŚ nie zostało uwypuklone transgraniczne oddziaływanie na środowisko, ze względu na niewielką skalę przedsięwzięć i dużą odległość od granicy państwa

Ważne będą działania związane z monitorowaniem zmian środowiska, uwzględniające informowanie, ostrzeganie i reagowanie pod kątem potencjalnych zagrożeń.

Realizacja uchwalonego GPOŚ pozwoli na wykonywanie działań proekologicznych. Gminny Program Ochrony Środowiska opracowany został z uwzględnieniem aktualnie obowiązujących wymogów prawnych w zakresie ochrony środowiska (Dyrektyw UE i ich transpozycji do prawa polskiego), uwarunkowań wynikających z aktualnego stanu środowiska na terenie województwa oraz z uwzględnieniem zidentyfikowanych podstawowych problemów i zagrożeń – naturalnych i antropogenicznych. Stąd sporządzenie wariantu alternatywnego z propozycją rozwiązań ograniczania przewidywanego negatywnego oddziaływania jest utrudnione.

W projekcie GPOŚ zostały określone priorytetowe cele ekologiczne oraz działania, służące ochronie środowiska. Niemniej nie można całkowicie wykluczyć negatywnego oddziaływania na środowisko niektórych inwestycji, pomimo założenia, iż mają służyć jego poprawie i ochronie. W wielu dziedzinach brak realizacji tych inwestycji wiązałby się z kontynuacją negatywnych oddziaływań, brakiem poprawy stanu środowiska, a nawet z jego pogorszeniem i powstawaniem nowych zagrożeń. Dotyczy to w szczególności przedsięwzięć związanych z ochroną wód przed zanieczyszczeniem, ochrona przeciwpowodziową,

W zasadzie jedynym rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji projektu GPOŚ, co mogłoby wiązać się z brakiem poprawy poszczególnych elementów środowiska oraz potęgowaniem istniejących już zagrożeń.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu GPOŚ jest dokumentem wspomagającym ten projekt poprzez wskazanie na ewentualne powstanie zagrożeń związanych z niepełną jego realizacją. W szczególności zagrożenia mogą pojawić się w przypadku ograniczenia środków, jakie są niezbędne do doprowadzenia planowanych przedsięwzięć do zakończenia. Z tego powodu wariantowanie polega na wskazaniu efektów realizacji Programu lub nie realizowania wskazanych w nim działań.

15. Spis wykorzystanej literatury

- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- Konwencja Berneńska – 1979r. w Bernie, Polska ratyfikowała w 1996r. – Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych,
- Konwencja Bońska – 1979r. w Bonn, Polska ratyfikowała w 1996r.,
- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Aarhus – 1998r.,
- Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, sporządzona w Ramsarze dnia 2 lutego 1971r. Dz.U. z 1978r. nr 7 poz. 24, Konwencja o różnorodności biologicznej – 1992r. w Rio de Janeiro, Polska ratyfikowała w 1995r.,
- Konwencja o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych. Bazylea – 1989r.,
- Konwencja w sprawie ochrony warstwy ozonowej. Wiedeń – 1985r. i Protokół w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową. Montreal – 1987r.,
- Krajowy planu gospodarki odpadami 2010 (M. P. nr 90 poz. 946),
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych, 2003,

- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań,
- Obwieszczenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 1 lipca 2005 roku w sprawie polityki energetycznej państwa do 2025r.,
- Ocena możliwości rozwoju i potencjału energetyki wiatrowej w Polsce do roku 2020 – Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej,
- Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego Województwa Podkarpackiego – Rzeszów 2007r.,
- Podstawy metodyczne sporządzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko dla potrzeb planowania przestrzennego – Instytut Rozwoju Miast – Kraków 2002r.,
- Polityka ekologiczna państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2011- 2014, Projekt grudzień 2006r.,
- Polityka Leśna Państwa,
- Prognoza projektu Programu Ochrony Środowiska Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii rozwoju województwa podkarpackiego na lata 2007 – 2020,
- Program ochrony środowiska dla województwa podkarpackiego,
- Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko”,
- Protokół z Kioto do Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu sporządzony w Kioto dnia 11 grudnia 1997 (Dz. U. 2005 nr 203 poz.1684),
- Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992r. Dz.U. 1996 nr 53 poz. 238,
- Rozwój odnawialnych źródeł energii jedną z podstaw nowej polityki energetycznej Unii Europejskiej – E.Mikołajewska PSEW,
- Stan środowiska w województwie podkarpackim w 2006 i 2007 roku – WIOŚ Rzeszów,
- Strategia rozwoju energetyki odnawialnej – Ministerstwo Środowiska – Warszawa 2000r.,
- Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2015.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Łańcut
mgr inż. Roman Skomra